

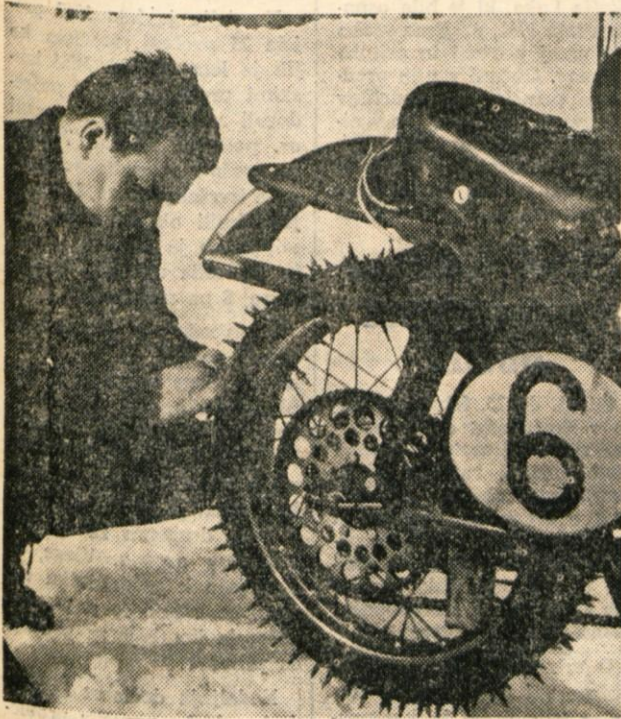
Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pred tekmovanjem v motoskišköringu (ki je bilo v nedeljo na zaledenem Blejskem jezeru) je treba še dodobra pregledati motor, da ne bo med vožnjo kaj narobe. Na sliki se lepo vidi, kako so tekmovalci opremili gume na kolesih, da jim v ledu ni prehitro spodrsnilo (poročilo berite na zadnji strani) — Foto A. Triler

Prodajati tam, kjer so ljudje! To načelo je v nedeljo ponovno praktično potrdilo trgovsko podjetje Specerija Bled, ki je na zaledenem jezeru postavilo stojnico in prodajalo razglednice, bombone itd. (Več o tem na 12. strani) — Foto: A. Triler

Tudi v škofjeloški občini samoprispevek za gradnjo šol?

Občinska skupščina v Škofji Loki je na zadnji seji sprejela nekaj priporočil in sklepov sveta za izobraževanje in vzgojo glede dela vzgojno-izobraževalnih zavodov v občini.

Med drugim sta zavod za prosvetno-pedagoško službo v Kranju in svet za izobraževanje in vzgojo predlagala skupščini, naj bi razpisala samoprispevek občanov za gradnjo šolskih poslopij v občini. Skoraj vse šole v občini namreč delajo v dveh in

tudi v treh izmenah, brez ustreznih kabinetov in specializiranih učilnic. Prav zato šole ne morejo organizirati učno-vzgojnega procesa tako, da bi bili rezultati boljši in osip učencev na osnovnih šolah manjši.

Občinska skupščina je soglašala s priporočili in sklepi sveta ter sklenila, da bo na eni izmed prihodnjih sej najprej razpravljala o programu gradnje šol v občini in nato o uvedbi samoprispevka.

-sz

V današnji številki

5. stran
Voklanci
in Vogljanci imajo
radi drame

12. stran
Trgovina
na zaledenem
jezeru

Gostovanje koroških pevcev v Kranju

Občini Kranj in Železna Kapla že precej časa sodelujeta tudi na kulturnem področju. V okviru tega sodelovanja je lani gostoval v Železni Kapli zbor DPD Svoboda iz Stražišča. V soboto pa je moški pevski zbor Franc Pasterk - Lenart vrnil ta obisk in nastopil v koncertni dvorani v kranjskem delavskem domu.

Med Kranjčani je za ta nastop vladalo precejšnje zanimanje, kar nam najbolje kaže polno zasedena dvorana. Med poslušalci so bili tudi družbenopolitični in kulturni delavci iz obeh občin, tako tudi župan iz Železne Kaple.

Vzrok za tako zanimanje za ta nastop med kranjsko koncertno publiko je prav gotovo v nenavadnem načinu

petja koroških gostov, ki je vsekakor posebno doživetje, ki se kranjskim ljubiteljem zborovskega petja ponuja vsak dan.

Številni poslušalci so z zanimanjem spremljali dvourni nastop 20-članskega moškega pevskega zbora, ki je pod vodstvom prizadevnega in dolgoletnega vodje in dirigenta Vladimirja Prušnika zapel okrog dvajset slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Posamezne pesmi je napovedoval napovedovalec, tudi Korošec, ki je s svojim glasom in besedilom precej pripomogel k uspešnemu nastopu koroških gostov. Pesmi je napovedoval v rimani, a nekoliko premalo poetični obliki, saj so ostro uho poslušalca večkrat motile nekatere, ne rav-

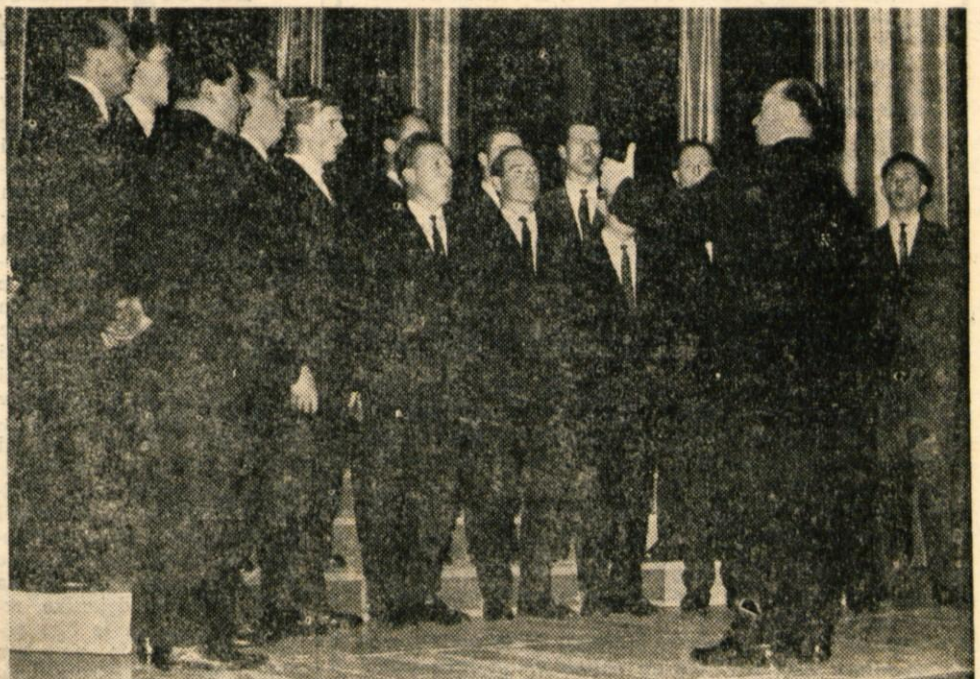
no preveč poetične besede. Kljub temu pa je njegovo besediilo večkrat zbudilo med poslušalci smeh in so ga nagradili z močnim aplavzom.

Malo pred koncem nastopa, pred izvajanjem zadnje pesmi — Prešernove Zdravljice, ki so jo potem morali celo ponavljati — pa so predstavniki Kranja izročili v spomin na nastop v Kranju skromno darilo, umetniško sliko in šopek nageljnov.

Poslušalci so zadovoljni zapuščali dvorano in si, vsaj iz pogovorov po končanem nastopu je očitno, želijo še podobnih nastopov v Kranju.

Upamo, da bodo koroški pevci še kdaj gostovali v Kranju in spet zadovoljili kranjske ljubitelje dobre zborovske pesmi.

Vlado Barabaš

Z gostovanje slovenskega pevskega zbora iz Železne Kaple (Koroška) v delavskem domu v Kranju — Foto: F. Perdan

Pred jutrišnjo sejo kranjske občinske skupščine Samoprispevek za pokopališče v Stražišču

Za jutri (četrtek) je predsednik kranjske občinske skupščine sklical enajsto sejo obeh zborov. Za dnevni red seje so predlagane razprave in sklepanja o spremembah in dopolnitvah odloka o urbanističnem programu občine, o urbanističnem načrtu mesta Kranj in o urbanističnem redu občine. Prav tako je na seji predvidena razprava in sklepanje o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo pokopališča Stražišče.

Na zborih volivcev v Stražišču, Bitnjah, na severnem delu Gorenje Save, na Bregu in Orehku so že 1965. leta sklenili, da so za gradnjo novega pokopališča (staro pokopališče je bilo namreč na zahtevo sanitarne inšpekcije treba opustiti), pripravljeni plačati samoprispevek. Zato so že takrat izvolili poseben gradbeni odbor s sedežem v Stražišču. Do sedaj je ta

gradbeni odbor že pridobil lokacijo za pokopališče, Komunalni servis v Kranju pa je izdelal predračun za gradnjo, ki znaša 50 milijonov starih dinarjev. Razen tega je v izdelavi tudi glavni projekt, hkrati pa je gradbeni odbor tudi zbral potrebne podatke za razpis referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka.

Tako se predvideva, da bi bilo v krajevni skupnosti Stražišče in v drugih krajevnih skupnostih (v katerih so občani že na prejšnjih zborih volivcev sklenili, da so pripravljeno plačati samoprispevek) 3165 takšnih občanov, ki bi morali plačati samoprispevek. Predvideno je, da bi samoprispevek za enega zavezanca znašal 8 tisoč starih dinarjev. Tako bi gradbeni odbor zbral 25 milijonov starih dinarjev, drugih 25 milijonov pa bi prispeval Komunalni servis Kranj. Ra-

zen tega je tudi predvideno, da bi se krajevni samoprispevek začel pobirati letos, pokopališče pa bi bilo zgrajeno do 31. decembra prihodnje leto.

Pred jutrišnjo razpravo obeh zborov občinske skupščine sta o predlogu odloka o razpisu referenduma o uvedbi krajevnega samoprispevka že razpravljala svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve in svet za občo upravo in notranje zadeve. Oba sveta se z razpisom referenduma strinjata, razen tega pa ima svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pomislek, če bo predvideni samoprispevek (8 tisoč S din) zadoščal za izgradnjo pokopališča.

Ce bosta oba zbora občinske skupščine jutri sprejela predloženi predlog odloka, potem bodo prebivalci Orehka-Drulovke, Stražišča, krajevne skupnosti Besnica v naselju Javornik, Pševa, Rakovice in Zabukovja, severnega dela Gorenje Save, Srednjega in Zgornjega Bitnja ter Mavčič in Brega na referendumu glasovali, ali so »za« prispevek ali »proti«.

Na jutrišnji seji pa bosta oba zbora kranjske občinske skupščine razpravljala in sklepala tudi o podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1967, o poročilu o medobčinskem sodelovanju v minulem letu, o odloku, ki naj bi določil mesta in pogoje za pridobivanje peska, proda, mivke, zemlje in drugega rečnega materiala iz naravnih vodotokov na območju občine itd.

A. Zalar

V škofjeloški občini vsako leto manj prošenj in pritožb

Komisija za prošnje in pritožbe pri skupščini občine Škofja Loka, ki je bila osnovana leta 1961, prejema vsako leto manj prošenj in pritožb občanov. Občani v njih predvsem prosijo za dodelitev stanovanja, da bi se jim vrnilo zaplenjeno ali nacionalizirano premoženje, dodelila družbena pomoč in da bi se jim pomagalo pri izdaji lo-

kacijskih in gradbenih dovoljenj.

Komisija je leta 1967 prejela 23 prošenj, medtem ko jih je leta 1964 39. Med lanskimi prošnjami so 4 posredovali zvezni upravni organi oz. politični forumi, 7 urad za prošnje in pritožbe zveznega izvršnega sveta, 11 pa so jih vložili občani sami. Komisija jih je obravnavala 22 in 10 rešila ugodno, 4 negativno, 8 pa nedoločeno.

V prihodnje si je komisija zadala nalogo, da bo reševala vse vloge občanov občine Škofja Loka, tudi tiste, ki so naslovljene na druge organe. Komisija bo spremljala reševanje vloge do konca postopka, čeprav jo bo morebiti odstopila drugemu za to pristojnemu organu. Vloge, ki prihajajo k predsedniku občine, bo v bodoče prav tako reševala komisija za prošnje in pritožbe.

Nadaljnja dolžnost komisije bo, da bo preučila problematiko določenih področij, ki izhajajo iz vlog občanov. Preučila bo namreč določena dejstva, glede katerih se pritožijo več ljudi, ker so pripombe občanov lahko upravičene.

S. Z.

Odgovornost

Zadnji zbori volivcev v kranjski občini so obravnavali proračun občine in resolucijo o razvoju gospodarstva in družbenih služb za letos. Že na seji skupščine, ko sta oba zbora sprejela sklep o sklicu zborov volivcev, so nekateri odborniki imeli pomisleke in predlagali, da bi k dnevnemu redu dodali še komunalno problematiko; čeprav je bila ta zajeta že v obeh točkah dnevnega reda.

Kot kaže pa je bil dnevni red zadnjih zborov volivcev za nekatere res premalo zanimiv. Zato bi se lahko vprašali, ali občane, ki so že večkrat poudarjali, kaj bi bilo treba v posameznih krajih narediti, res ne zanima, kaj je predvideno v obeh predlogih?

Kakorkoli že, dejstvo je, da zbori volivcev od sklica do sklica izgublajo na pomenu, so med drugim ugotovili na drugi seji občinske konference SZDL v Kranju. V nekaterih mestnih krajevnih skupnostih se jih je udeležilo celo manj kot dva odstotka volivcev. Kateri so torej vzroki, da so zbori vse manj obiskani?

Najbrž za to predvsem niso krivi le volivci. Se leto namreč ni minilo, odkar smo izvolili nove odbornike, ko že lahko ugotovimo, da na zborih volivcev precej odbornikov sploh ni pripravljenih na razpravo. Prav tako so znani primeri, da se nekateri zadnjih zborov sploh niso udeležili. Razen tega pa velikokrat tudi predsedniki krajevnih organizacij SZDL in predstavniki drugih krajevnih organizacij niso pripravljene na razpravo. Največkrat vsi čakajo, da bo kaj več povedal o problemu predstavnik z občine.

In če pogledamo še drugo plat medalje lahko ugotovimo, da so volivci na nekaterih zborih že večkrat poudarjali, posili, zahtevali itd., kaj bi bilo treba čimprej urediti. Velikokrat so se morali zadovoljiti z odgovorom, da za rešitev vseh vprašanj ni denarja. Velikokrat pa so na uresničitev obljub morali čakati tudi precej dolgo.

Vprašanje zborov volivcev vsekakor ne bi hotel ponostaviti. Menim namreč, da je še vrsta vprašanj, ki bi jih bilo ob tem treba razčleniti. Vseeno pa menim, da na nenehno padanje udeležbe vplivata dva dokaj pogosta pojavi.

Prvič: Odborniki bi se morali zavedati, da so jim občani — volivci dolžnost in nalogo zaupali zato, da jih bodo tudi seznanili s problemi občine in se hkrati zavzemali za reševanje njihovih problemov. Razen tega tudi pričakujejo, da jim bodo ob posameznih perečih vprašanjih lahko tudi svetovali.

Drugič: Ustrezni organi in službe bodo morali programirati tako, da bodo do obljubljenega roka lahko zagotovili rešitev.

A. Zalar

Reorganizacija zdravstvene službe in lekarn

Iniciativni odbor za združevanje zdravstvenih domov v občinah Kamnik, Domžale in Litija je na svoji zadnji seji obravnaval predlog poročila občinskimi skupščinam o poteku reorganizacije zdravstvene službe v omenjenih treh občinah. Odbor je ugotovil, da so se zdravstvene ustanove vseh treh občin — razen obratne ambulante Induplati Jarše, ki se ni vključila — združile v enotni zdravstveni dom s sedežem v Domžalah. Izvoljen je bil tudi začasni 19-članski svet, ki je že sprejel nekatere temeljne samoupravne akte. Iniciativni odbor je priporočil novemu svetu, da čimbolj intenzivno in skrbno nadaljuje z začetno reorganizacijo, da bi le-ta dala dejanske rezultate. Pri tem je bilo poudarjeno, da je potrebno urediti nekatera odprta vprašanja v zvezi s finančno materialnimi odnosi med občinskimi skupščinami in novo

zdravstveno institucijo. Gre predvsem za vprašanje, kdo naj v bodoče upravlja z zgradbami in opremo zdravstvenih domov. To vprašanje še ni enotno rešeno. Odbor je sklenil priporočiti občinskimi skupščinam, naj letos posvete več pozornosti kot doslej financiranju preventivne zdravstvene službe in preventivnih zdravstvenih storitev na svojih področjih.

Ko je iniciativni odbor razpravljal o problematiki lekarn, je ugotovil, da se položaj kljub pripojitvi domžalske in litijske lekarne h kamniški ni bistveno spremenil, saj tako domžalska kot litijska skupščina zahtevata, da ostaneta njuni enoti s samostojnim obračunom. Zato je iniciativni odbor predlagal občinskimi skupščinam, naj to vprašanje čimprej rešijo, če želijo, da bo učinek reorganizacije vsaj delno dosegel.

F. S.

**Obrtno podjetje
KAMNOSESTVO
Kranj
Koroška c. 47**

proda naslednja osnovna sredstva:

- 1 moped kolibri
- 1 mizo vibrator z elektromotorjem
- 1 kolo Rog
- 1 brusilni stroj za teraco in več raznih modelov za izdelavo betonskih cevi.

Prednost pri nakupu imajo podjetja.

Ogled ponujenih predmetov je v delavnici na Polici vsak dan razen sobote in nedelje od 6. do 14. ure.

**Očiščene
in zmrznjene
morske ribe**
v prodajalnah
Žvita
Kranj

Ocena gibanja gospodarstva jeseniške občine

Ceprav še niso znani vsi povsem točni podatki o gibanju gospodarstva v preteklem letu, lahko zaznamujemo nekatere značilnosti njenega razvoja. Narodni dohodek se je zmanjšal za 9 odstotkov, in sicer od 248 milijonov N din na 226 milijonov N din, pri čemer izkazuje Zelezarna zmanjšanje za 19,5 odstotka, drugo gospodarstvo pa izkazuje povečanje za 4,4 odstotka. Skladno s tem se je zmanjšal tudi dohodek podjetij, saj se je zmanjšal od

okrog 199 milijonov N din v letu 1966 na 182 milijonov v preteklem letu. Osebnih dohodki so se povečali za 5,7 odstotka, kar ni v skladu s porastom proizvodnje. Opaziti je, da se osebni dohodki dvigujejo v škodo skladov oziroma akumulacije. Preteklo leto je bilo za naše gospodarstvo značilno po naraščanju terjatev. Septembra lani so terjatve znašale okrog 150 milijonov N din, obenem pa so znatno porasle obveznosti do dobaviteljev. Velike zalo-

ge vseh oblik so druga značilnost gospodarstva, v tesni zvezi z zalogami pa tudi porast kreditov.

Nenehno upadanje števila zaposlenih je prav tako ena bistvenih značilnosti gibanja gospodarstva občine. V primerjavi z 1966. letom se je lani število zaposlenih zmanjšalo za 2,3 odstotka.

Po realnih ocenah bo v tekočem letu zabeležena rast jeseniškega gospodarstva in bo ob povečani proizvodnji porastel tudi narodni dohodek in osebni dohodek zaposlenih. Osebnih dohodki bodo predvidoma porasli za 2 odstotka, če Zelezarna obdrži nivo osebnih dohodkov iz lanskega leta. Poprečni osebni dohodki v gospodarstvu so lani znašali 88.000 S din, v negospodarstvu pa 95.000 S din.

Se naprej bodo težave pri zaposlovanju. Na Jesenicah je veliko nezaposlenih žensk in mladih z nizko izobrazbo. Letos se bo predvidoma na novo zaposlilo v gradbeništvu 23 oseb in v družbenem sektorju gospodarstva 56 oseb. Možnosti novega zaposlovanja v družbenem sektorju gospodarstva so omejene, prav tako lahko pričakujemo, da bo ostalo nespremenjeno število zaposlenih v družbenih službah.

Točne podatke lahko posredujem o blagovnem izvozu jeseniških podjetij na tuja tržišča. Zelezarna je izvozila izdelkov za 3.910.152 dolarjev, Lesno-galanterijski obrat za 33.407 ameriških dolarjev in mesarsko podjetje za 32.832 dolarjev.

Za letos pričakujejo in napovedujejo večji prodor na zunanja tržišča ter planirajo večji izvoz kar za 72 odstotkov.

O drugih značilnostih gibanja gospodarstva bomo poročali v posebnih sestavkih.

J. Vidic

Tržiški obrtniki imajo svojo sekcijo

Pred tremi leti so ustanovili tržiški obrtniki svojo sekcijo pri klubu gospodarstvenikov v Trzinu. O delu sekcije smo se pogovarjali z njenim predsednikom Matevžem Lukancem.

USTANOVITEV ZARADI BOLJSE ORGANIZIRANOSTI

»Do ustanovitve sekcije samostojnih obrtnikov je prišlo zaradi tega, ker smo čutili potrebo po večji organiziranosti, ob tem pa moram pripomniti, da je tudi sama občinska skupščina podprla našo zamisel o obrtniški organizaciji. Danes imamo v sekciji 104 člane, med njimi pa je največ čevljarjev, mizarjev in šoferjev, medtem ko pogrešamo krojače in šivilje. Imamo tudi svoj pravilnik in kot redni člani tržiškega kluba gospodarstvenikov smo vabljeni na vse seje v občini.«

Ce bi skušali v grobih obrisih oceniti delo vaše sekcije, kaj bi lahko povedali?

»Prva naša dolžnost ob ustanovitvi sekcije je bila, da spremenimo nekatera mišljenja o obrtnikih in da se vključujemo v reševanje določenih problemov s področja obrtnišva. Po gospodarski reformi pa smo se organizirano začeli vključevati v najrazličnejše gospodarske razprave. In pozitivna posledica naše organiziranosti se je pokazala že pred dvema letoma na prvi konferenci gorenjskih obrtnikov, ko smo le mi, Tržičani v razpravi nastopali s skupnimi stališči in mnenji. V dosedanjem delu smo posvetili največ pozornosti pogovorom z občinskimi organi o davčni politiki v občini. Na več načinov smo si tudi prizadevali za izboljšanje dotoka novih ljudi v obrtniške vrste. Pri tem smo po-

drobno analizirali vprašanje vajištva, pri katerem smo ugotovili, da to v sedanjih oblikah ni primerno, saj je premalo poudarka praktičnemu delu. Ob tem smo menili, da mora občina tudi prispevati nekaj sredstev, če že obrtnike potrebuje. Menimo, da mora občina zagotoviti modernizacijo in razvoj tistih obrti, ki jih občani najbolj potrebujejo.«

Omenili ste že, da so občinski organi pozdravili ustanovitev vaše sekcije. Kaj bi lahko rekli o sodelovanju med vami in občino?

»Sodelovanje med obrtniki in občino je v zadnjem času močno napredovalo, morda tudi zato, ker je na občini prevladalo prepričanje, da se obrtniki ne »pulimo« samo za znižanje davkov, temveč si prizadevamo za čimtesnejše stike z občinsko skupščino in njenimi organi. Tako na vse naše seje vabimo predstavnike obč. upravnih organov, kjer jih sproti seznanjamo z našimi problemi. Zato lahko rečem, da zelo tesno sodelujemo in dokaz razumevanja za naše probleme in pripravljenost za skupno reševanje spornih vprašanj je bila tudi nedavna javna tribuna o osebnem delu. Mislim, da se vsi zavedamo dejstva, da se le z izmenjavo stališč in mnenj o določenih vprašanjih da dobiti najboljše rešitve, pa naj gre za obrtnike ali pa za kakšne druge delavce iz proizvodnje.«

vig

Ne moremo biti zadovoljni

z lanskoletno industrijsko proizvodnjo v radovljiški občini

V Radovljici ugotavljajo, da z industrijsko proizvodnjo v preteklem letu ne morejo biti zadovoljni, ker povečanje za 4% v primerjavi z letom 1966 ne izvira iz splošne rasti večine industrijskih podjetij, temveč le iz močne rasti nekaterih podjetij. Najbolj so povečali proizvodnjo Elan Begunje (za 24%), Iskra Otoče (za 13%) in Plamen Kropa (za 12%), dalje Vezenine Bled in Kemična tovarna Podnart (za 9%), LIP Bled (7%) in Suknu Zapuže (za 4%). Na predlanski ravni je TIO Lesce, manj kot v letu 1966 pa so lani naredili v Verigi Lesce in v Almiri Radovljica. Poudarjajo pa, da se letos opaža večje prilaganje proizvodnje izdelkov zahtevam trga, izboljševanje njihove kvalitete, varčevanje z materialom ter delna odprava previsokih in ne-

potrebnih režijskih stroškov.

Ce primerjamo količinski proizvodnji obeh let, opazimo najprej, da se je zelo povečala konfekcija oblačil pri Vezeninah Bled (za 189%), dalje proizvodnja sintetičnih pletenin pri Almiri (za 116%), kruha in peciva pri Zitu Lesce (za 69%), volnenih česanih tkanin pri Suknu Zapuže (za 43%), športnih rekvizitov pri Elanu (za 29%), žaganega lesa iglavcev pri LIP (za 14%), merilnih transformatorjev pri Iskri Otoče (za 13%) itd. Manj kot lani pa so naredili volnenih mikanih tkanin pri Suknu, volnenih vrhnjih tkanin pri Almiri, čipk in vezenin pri Vezeninah, vijačnega blaga pri Verigi in gradbenih plošč pri LIP.

Izvoz industrijskih podjetij radovljiške občine lani pa kaže v primerjavi z letom

1966 povečanje za 18%. Lani s izvozili skupaj za 5.728.067 dolarjev izdelkov, od tega na področja s konvertibilno valuto za 3.781.533 dolarjev. Glavni delež k povečanju izvoza v konvertibilne predele so prispevala podjetja Elan, Veriga, Plamen in LIP Bled. Izvoz so lani v primerjavi s prejšnjim letom povečali v Verigi, Plamenu in Elanu, zmanjšali pa v LIP (težave na bližnjem vzhodu), Suknu in Almiri. Z nizko predlansko osnovo je močno povečalo izvoz podjetje Vezenine Bled. Po ocenah je izvoz Verige, Plamena in Elana zadovoljiv, padec izvoza tekstilne industrije pa pomeni nevarnost, da tekstilne proizvodne kapacitete ne bodo zasedene, s tem pa bi postala tekstilna industrija še manj konkurenčna.

-at

Strniti ali drobiti sredstva za komunalne investicije?

Člani sveta za gospodarstvo pred težko nalogo

Katero načelo naj obvelja: nekomu vse, nekomu nič ali vsakomur nekaj, nobenemu vse. Če bi po tem načelu delili hrano, bi kaj kmalu našli pravilni odgovor. Na zadnji skupni seji sveta za gospodarstvo in sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanske zahteve pa so se člani sveta morali odločiti, po katerem izmed teh načel naj se izvajajo letošnje komunalne investicije. Pot do pravilne rešitve je zapletena in je vprašanje, če bodo občani ali neposredno prizadeti nekatera stališča pravilno razumeli. Za primer naj navedem, da so občinske službe jeseniške občine pripravile predlog naj bi letos začeli delati nov most ob Jesenicah in v Mojstrani. Predračunska vrednost novega mostu pri »Šegu« na Jesenicah znaša 25 milijonov S din, predračunska vrednost novega mostu prek Save v Mojstrani pa tudi 25 milijonov S din. Ker pa za oba mosta ni denarja, naj bi letos začeli graditi oba mosta do polovice gradnje in bi dela nadaljevali drugo leto. Zato so predlagali naj se iz sredstev za komunalne investicije letos dodeli 13 milijonov za most na Jesenicah in 12 milijonov za most v Mojstrani. Očitno je, da je denarja samo za en most. Kaj storiti? Ali naj začnemo delati oba mostova pa nobenega končati ali pa naj se odločimo samo za en most. V tem primeru se moramo zopet odločiti, kateri most ima prednost in kateri lahko še leto dni počaka.

Iz navedenega primera sledi, da odgovor na vprašanje ni enostaven, ker zadeva v življenjske interese občanov na določenem področju. Na seji smo slišali, da ob današnji tehniki gradnje ne moremo dovoliti, da se neki most gradi dve leti, ker vsako zavlačevanje podružuje gradnjo za najmanj 25 odstotkov ali v našem primeru za 6 milijonov pri enem mostu. Podoben primer je s kanalizacijo, kjer naj bi po prvotnem načrtu za ureditev kanalizacije ima prednost Blejska Dobrava, kjer je že več kot polovica del končanih, Selo in Zabreznica pa naj bi prišla na vrsto drugo leto.

Za komunalno dejavnost bo letos v jeseniški občini na voljo okrog 789 milijonov S din, od tega naj bi se zbralo 160 milijonov iz prispevka za uporabo mestnih zemljišč, 120 milijonov iz komunalnega prispevka in 120 milijonov proračunskih sredstev, 389 milijonov S din pa predvidoma znašajo prispevki in sofinanciranje gospodarskih in drugih organizacij.

Na seji sveta so ponovno poudarili kritičnost hudourniških voda. Zadnje poplave so pokazale, kakšno grožnjo in moč v sebi krijejo majhni studenci in potoki. Gorenjska vodna skupnost Kranj naj bi s svojimi sredstvi zajezila vsaj hudournik Ukova na Jesenicah. Člani sveta so dali priznanje občinski skupščini za opravljena komunalna dela v preteklem letu. Drži, da niso bila opravljena vsa planirana dela, res je pa tudi, da je bilo na področju občine opravljeno samo lani za 171 milijonov S din komunalnih del mimo plana. Pohvalno so se tudi izrazili o delu komunalnega podjetja Jesenice, ki se je posebno izkazalo v zimskem času pri čiščenju snega na cestah in v mestu. Kar zadeva predložene komunalne investicije bodo o njih še razpravljali na zborih občanov in odboriki občinske skupščine.

J. Vidic

Sedemletni uspehi podjetja za PTT promet Kranj Tri milijarde starih dinarjev investicij

1970. leta na Gorenjskem le Iskrine telefonske centrale — V sedmih letih se je dohodek podjetja povečal od 500 na milijardo 700 milijonov starih dinarjev

S sklepom de.avskega sveta bivšega PTT podjetja Ljubljana je bilo 30. decembra 1960 ustanovljeno podjetje za PTT promet Kranj, da skrbi za potrebe gorenjskih uporabnikov poštnih, telegrafskih in telefonskih storitev. Hkrati z ustanovitvijo novega podjetja pa so se kmalu začeli kazati tudi prvi uspehi. Do 1960. leta je bilo namreč telegrafsko in telefonsko omrežje na Gorenjskem staro in precej dotrajano. Razen tega pa so bile zmogljivosti (telefonske in telegrafske) precej skromne. Zato je novo podjetje že na začetku izdelalo program razvoja in potrebnih zmogljivosti v prihodnjih letih.

288-članski kolektiv (toliko je bilo v podjetju zaposlenih 1960. leta), si je od vsega začetka močno prizadeval, da bi uresničil zadani program. In res so prav napori in odrekavanja članov kolektiva pripomogla, da je danes telefonsko in telegrafsko omrežje na Gorenjskem moderno in so se zmogljivosti precej povečale. Te so danes namreč tolikšne, da bo podjetje tudi v prihodnje lahko zadovoljilo vse potrebe.

Za vse to pa je podjetje v zadnjih sedmih letih investiralo prek dve milijardi dvesto milijonov starih dinarjev; od tega dobršen del lastnih sredstev, nekaj pa so v tem času zgradili s krediti. S tem denarjem je bilo zgrajeno enotno telefonsko omrežje na Gorenjskem (pred letom 1960 sta bili namreč na Gorenjskem dve omrežji — Bled in Kranj). Tako je bila zgrajena glavna telefonska centrala v Kranju, vozna centrala v Radovljici in končne centrale v Gorenji vasi, Cerkljah, Predvdvoru, Zgornjem Jezerskem, Bohinjski Bistrici, Zirovnici, Kranjski gori in v Zabnici. Razen tega pa sta bili povečani vozni centrali v Škofji Loki in na Jesenicah ter končni centrali v Podnartu in na Bledu.

Zanimiv je tudi podatek, da je bilo 1961. leta na Gorenjskem 24 ročnih central, od 1. junija lani pa ima omrežna skupina Kranj (064) 17 avtomatskih telefonskih central in nobene ročne. Zmogljivost teh central znaša 4980 priključkov. Če pa upoštevamo, da je na Gorenjskem še 180 hišnih central, potem število priključkov naraste na 11.677. To pa pomeni, da pride na Gorenjskem na sto prebivalcev 8,2 telefona, kar je enako poprečju sosednjih zahodnih držav. Nedvomno pa uspeh sedemletnega gospodarjenja v podjetju potrjuje tudi podatek, da je omrežna skupina Kranj od junija lani prva in edina omrežna skupina v naši dr-

žavi, ki je popolnoma avtomatizirana.

Hkrati s telefonskim omrežjem pa so se v zadnjih letih povečale tudi telegrafske zmogljivosti. Za primerjavo povejmo, da so bili 1960. leta na Gorenjskem 4 teleprinterji, danes pa je v Kranju nova avtomatska telegrafska centrala z zmogljivostjo 40 priključkov. Trenutno je v to centralo vključenih 7 teleprinterjev za javni promet in 23 teleprinterjev v delovnih organizacijah in ustanovah. Tako tudi telegrafske zmogljivosti na Gorenjskem zadovoljajo vsem potrebam.

PTT podjetje pa je hkrati z obnavljanjem in moderniziranjem telefonskega in telegrafskega omrežja reorganiziralo tudi poštno mrežo. Zgradili so nove poštne prostore v Radovljici, Kranjski gori, Podnartu, Kropi, Predvdvoru, Senčurju, Sovodnju, Sorci; preuredili pa so jih na pošti v Begunjah, Zirovnici, na dveh poštah na Jesenicah, na Bledu in v Zgornjih Gorjah. V zadnjem času pa v podjetju stremijo, da bi dostavilo poštnih pošilk motorizirali in tako uresničili načelo: danes prejem, jutri dostava.

Nedvomno že teh nekaj podatkov kaže, da je kolektiv, ki ima danes 321 zaposlenih, v zadnjih sedmih letih napravil precejšen skok. S povečanjem zmogljivosti in modernizacijo omrežja pa se je povečal tudi dohodek podjetja. Ta je znašal 1960. leta 500 milijonov starih dinarjev,

lani pa že milijardo sedemsto milijonov.

Nadaljnji korak v razvoju pa je podjetje naredilo pred dnevi, ko je s kranjsko tovarno Iskra podpisalo pogodbo v vrednosti 800 milijonov starih dinarjev. Iskra bo za ta denar izdelala v prihodnjih treh letih šest avtomatskih telefonskih central, katerih zmogljivost bo 4760 priključkov. Z dograditvijo teh central bo podjetje zamenjalo še zadnje dotrajane naprave v omrežni skupini, tako da bo konec 1970. leta zmogljivost vseh central na Gorenjskem 8000 priključkov. Takrat bo končana rekonstrukcija omrežne skupine Kranj, vse naprave pa bodo stare največ deset let. Razen tega pa je zanimivo in tudi pomembno, da bodo takrat na Gorenjskem le Iskrine telefonske centrale. To pa nedvomno kaže, kako kvalitetni so tovarnski izdelki kranjske tovarne Iskra.

Podjetje za PTT promet Kranj bo tako v desetih letih investiralo več kot tri milijarde starih dinarjev za modernizacijo naprav. Če pa upoštevamo še denar, ki so ga v teh letih namenili za boljši strokovni kader in za standard zaposlenih (136 štipendistov; vsako leto prispeva podjetje, ki je soustanovitelj strokovne šole, za delo te šole 7 milijonov starih dinarjev; zgradili so 53 stanovanj itd.), je znesek in uspeh še večji.

A. Zalar

Na Jesenicah razpravljajo Preveč ali premalo gostinstvo-turističnih objektov?

Na nedavni skupni seji sveta za gospodarstvo in sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve jeseniške občine so med drugim razpravljali tudi o razvoju turizma v občini. Razprava je pokazala, da so deljena mnenja o tem, kakšna naj bo nadaljnja pot razvoja turizma v občini. Slišali smo npr. takšne ocene: v gostinstvu obstoječe zmogljivosti niso izkoriščene. Zakaj gradimo nove hotele, ko pa še v teh nimamo dovolj gostov. Drugo mnenje je povsem drugačno: Hitreje se moramo usmeriti v gradnjo novih hotelskih zmogljivosti. Turistično politiko moramo voditi dolgoročno. Prazni so le stari gostinski objekti, ki ne dajejo gostom udobja, ki ga le-ti zahtevajo. Kranjska gora se je mednarodno uveljavila in bi lahko sprejela večje število gostov, če bi imela več razpoložljivih sob.

Podatki o gibanju gostov v preteklem letu nam tudi po svoje kažejo položaj turizma v občini. Lani je bilo okrog 50.000 prenočitev domačih gostov manj kot v letu 1966. Zmanjšanje števila domačih gostov gre predvsem na račun zdravilišča Franc Rozman v Gozd Martuljku in dveh zdravilišč v Mojstrani. Za 22 odstotkov pa se je povečalo število prenočitev tujih gostov, in sicer od 55.524 v letu 1966 na 68.009 v letu 1967. Za letos se predvideva neznatno povečanje domačih gostov in za 7 odstotkov povečanje tujih gostov.

Družbeni sektor v gostinstvo-turistični dejavnosti je dosegel lani okrog 33.770.000 N din celotnega dohodka, kar je 0,6 odstotka manj kot predlani. Predvideva se, da se bo celotni dohodek povečal za 7 odstotkov.

Za letos je predvidena peštra investicijska dejavnost na področju gostinstva in turizma. V Kranjski gori bodo začeli zidati nov hotel. Če ga ne bo gradil Kompas, bo to gradnjo prevzela Gorenjka.

Hotel Pošta zida na Plavžu novo restavracijo s 130 sedeži, ki bo dograjena junija letos. Putnik Beograd bo gradil hotel na Korenskem sedlu, v Ratečah pa hotel s turistično poslovalnico in prodajalno spominkov. »Franc Rozman« v Gozd Martuljku namerava opremiti nočni lokal in preurediti celotni objekt. Slednje le, če bo dobil dva milijona novih dinarjev kredita. Turistično društvo v Mojstrani bo letos končalo delo pri gradnji smučarske vlečnice. To so samo nekatera dela, ki so v letošnjem programu in naj bi poživila turizem. Seveda spada semkaj še vzdrževanje cest, trgovske poslovalnice, mesnice in druge storitvene dejavnosti, ki se jih niti domači niti tuji gost ne more ogniti. Ali gremo lahko mimo dejstva, da v Ratečah ni sodobne mesnice, čeprav bi na meji zelo dobro poslovala in zadovoljila marsikaterega turista.

Posebno je vprašanje, kako ustvariti boljše povezave raznih oblik turizma kot npr. gorski, lovni, ribiški, zdraviliški in podobno. J. Vidic

Občinski sindikalni svet Kranj

Pester polletni delovni program

Predsedstvo je razpravljalo tudi o denarni pomoči socialno ogroženih delavcev Adria-Aviopromet Ljubljana — tehnične službe Brniki, ki so od 15. januarja pod stečajem

Minuli petek je bila v Kranju druga seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so razpravljali o polletnem delovnem programu. Iz osnutka programa je razvidno, da bo delo občinskega sindikalnega sveta in njegovih komisij dokaj pestro, saj je predvideno, da bo sindikat razpravjal o vseh pomembnejših vprašanjih družbenega in gospodarskega življenja ter razvoja v kranjski občini.

Eno izmed najpomembnejših vprašanj za delo v prihodnje je v programu predvideno sodelovanje in pomoč občinskega sindikalnega sveta izvršnim odborom sindikalnih podružnic. Na občinskem sindikalnem svetu menijo, da bo treba še posebno skrb posvetiti ravno tistim

sindikalnim podružnicam, v katerih so imeli ali pa bodo imeli v prihodnje razne politične težave. Trenutno menijo, da bo potrebna tesnejša povezava s sindikalnimi podružnicama v Planiki in v Avtoprometu.

Naslednje vprašanje, ki mu namerava občinski sindikalni svet posvetiti v prihodnjih šestih mesecih več pozornosti, je tudi spremenjen delovni čas. Menijo, da bi bilo treba predvsem ugotoviti, koliko ljudi bo letos delalo po spremenjenem delovnem času, in hkrati omogočiti, da bi bil prehod čim bolj nemoten. Predvsem si je treba prizadevati, da se čimprej uredijo in prilagodijo novemu delovnemu času otroško varstvo, prehrana, prevozi, šolstvo, trgovina itd. Tako se zavzema-

jo, da bi k predlogu za razvoj otroškega varstva v občini dali čimveč ustreznih in sprejemljivih pripomb za hitrejše reševanje tega vprašanja.

Program tudi predvideva, da bodo sindikati morali zasledovati, kako se razvija in rešuje problem nezaposlenosti in zaposlovanja v občini in kako se uresničujejo že sprejeta stališča sindikata na tem področju. Prav tako bo sindikat skušal ugotoviti kakšni so osebni dohodki članov sindikata v občini, ki velikokrat vplivajo na razpoloženje zaposlenih.

Na področju kulture pa si bo sindikat prizadeval, da bi se razširila kulturna dejavnost v delovnih organizacijah. Pri tem mislijo predvsem na širšo kulturno de-

javnost (gledališke predstave, koncerti, zabavni programi, literatura itd.), ki naj bi jo čimbolj približali članstvu. Pri rekreaciji in športu pa namerava občinski sindikalni svet v Kranju uresničevati in nadaljevati že lanskoletni program. To je le nekaj področij iz obširnega in pestrega programa.

Predsedstvo pa je na seji razpravljalo tudi o pomoči socialno ogroženim članom sindikata v podjetju Adria-Aviopromet Ljubljana — tehnične službe Brniki. Ker je to podjetje od 15. januarja letos pod stečajem, so delavci za december dobili izplačane le minimalne osebne dohodke. Ker so za te delavce nenadoma nastopili čisto novi in posebni pogoji, ki tudi v pravilniku občinskega sindikalnega sveta za pomoč socialno ogroženim članom niso predvideni, je predsedstvo pooblastilo predsednika in tajnika občinskega sindikalnega sveta, da se z izvršnim odborom sindikalne podružnice tehnične službe Brniki dogovorita za ustrezno rešitev tega problema. A. Zalar

Ko sva se s fotoreporterjem odpravljala v Voglje, nama je pot prekrizal voz, ki je obtičal v snegu. S fotoreporterjem sva priskočila na pomoč

Kraji, kjer se je veliko spremenilo in so ljudje včasih v »presce« hodili

Voklanci in Vogljanci imajo radi drame

(pa tudi »ženijo in možijo« se med seboj)

S fotoreporterjem sva za spremembo, pa če hočete tudi zato, ker že nekaj časa novismo pogledali, kaj je novega v teh krajih, pred dnevi obiskala Voklo in Voglje. Napotila sva se nenajavljena in nepovabljena. Zakaj pa ne. Včasih so takšni obiski še bolj zanimivi in prijetni. Čeprav nama sreča ni bila najbolj naklonjena, ker nekaterih, ki bi nama lahko še kaj povedali, nisva našla, se je pot vseeno izplačala.

Vedela sva le to, da mladi v Voklem pripravljajo že dlje, igro Begunka in da so lani z igro Ljubezen je resna stvar doživeli precejšen uspeh, saj so z njo gostovali v več krajih v občini.

Veliko se je spremenilo

Menda je bilo v Voklem včasih precej »močnih« kmetov. Danes pa je v vasi najbrž skoraj ravno toliko ali pa še več delavcev, ki vsak dan hodijo oziroma se vozijo v kranjske tovarne, kot tistih, ki imajo kmetije. V zadnjih letih je v vasi zraslo precej novih hiš. Podatek, da se je pred kratkim prijavilo 25 interesentov za šoferski tečaj, kaže, da tudi avtomobili niso redki. Prav tako je v vasi tudi precej traktorjev, ki so razbremenili kmete in nadomestili konje. Sploh pa je redka hiša, kjer ne bi imeli radioaparata ali televizorja.

Sicer pa niso le dobri gospodarji, pač pa se zanimajo tudi za šolo. Imajo štirirazredno šolo in letos ob polletju je izdelalo kar 82 odstotkov vseh učencev. Zanimiv je tudi podatek, da so ocene v slovenščini dosti slabše, kot pa v računstvu. Morda tudi v tem tiči vzrok, da so dobri gospodarji, da pa jim pisana beseda, vsaj v osnovni šoli, ne gre tako dobro od rok.

Voklanci imajo radi drame

Sicer pa kot pravi učiteljica Vida Jankovič, ki že sedem let uč v Voklem, ima jo Voklanci najraje drame. Žal pa starih igralcev, ki so večkrat zaigrali kakšno tako igro, ni več, za mlade, ki pa prav tako radi igrajo, pa so zaenkrat te še pretežke. Mladi imajo pač raje komedije.

»Letos smo se prvič lotili težjega in resnejšega dela. Da je delo Begunka res precej težko in zahtevno, nam pove že to, da jo pripravljamo skoraj dva meseca. Spominjam se, da smo lani pripravili komedijo Ljubezen je resna stvar zelo hitro, razen tega pa smo doživeli z njo nepričakovan uspeh. Z njo smo gostovali v Zalogu, Goričah, Predosljah, Mavčičah itd. in kaže, da jo bomo letos še igrali.«

Zvedeli smo tudi, da igro Begunka pripravljajo res sami mladi fantje in dekleta — stari od 17 do 19 let. Zagotovilo, da bodo z njo uspeli, pa je najbrž že v tem, ker vaščani težko čakajo premiero. Sicer pa, kako tudi ne, ko pa je za nekatero igralce igra osrednji kulturni dogodek na vasi.

Želeli bi boljše klubske prostore

17-letna Mihela Žumer iz Voklega je lani, od leto starejšega Ladota, prevzela krajevno knjižnico, v kateri je okrog osemsto knjig. Obadva, kot mama, so bili nemalo presenečeni, ko sva potrkala in vstopila. Vendar pa smo se kmalu sporazumeli in že je pogovor stekel ob kozarčku domačega sadjevca. (Seveda ga Mihela in Lado še pokusila nista.)

Mihela, ki hodi v tretji letnik upravno-administrativne šole v Kranju in jo že malce skrbi, kje se bo čez približno eno leto lahko zaposlila, pravi, da v Voklem trenutno največ bero šolarji.

»Včasih so ravno pozimi tudi starejši ljudje precej brali. Odkar pa ima v vasi precej hiš televizorje, so redki, ki še sežejo po knjigi. Edino čtivo v vasi je tako rekoč časopis. In menda prevladuje prav Glas.«

Brat Lado, ki hodi v četrti letnik kranjske gimnazije in si je za maturitetno nalogo izbral Boj za severno slovensko mejo, pa nama je povedal, da si mladi v Voklem želijo predvsem boljše klubske prostore.

Marjana Režek — Kovarjeva mama iz Vogelj

»Za nas mlade je danes v Voklem tako rekoč edina zabava namizni tenis. Pred leti smo imeli še plesne vaje, sedaj pa, ko čakamo na preurejene klubske prostore, ... Sicer pa je res, da nam je v veliko veselje tudi igranje. Odkar se spominjam, z Mihelo že nastopava na domačem odru. Tako bova tudi letos sodelovala v igri Begunka.«

Če je bilo na začetku, ko sva vstopila v hišo, nama malce nerodno, sva pa Miheli in Ladotu na koncu pogovora midva poskrbela za takšen neprijeten občutek. Kar nekam dvoumno sta naju pogledala, ko sva ju zaprosila, da ju slikava.

No pa še enkrat brez za-

mere in vso srečo v prihodnje. Pa veliko uspeha pri igranju komedij in dram.

Včasih sem v »presce« hodila

Nekaj korakov od Voklega leži vas Voglje. Da ne bo zamere, sva si rekla, pa poglejva še k njim. Kar hitro sva našla najstarejšo vaščanko, ki je, kot nama je kasneje povedala, menda celo nastarejša v šenčurški fari.

Marjana Režek, oziroma domačini ji pravijo kar Kovarjeva mama, je 6. januarja letos praznovala 94. rojstni dan.

»Mej dun', me zebe,« je začela, ko smo se seznanili. Letos je pa res huda zima. Sicer pa takega mraza kot je bil 1929. leta, ne pomnim. No, pa takrat sem bila še mlada, danes pa, saj veste, je včasih že majhna sapa prehuda.«

Kovarjeva mama je imela šest otrok. Danes sta živi le še dve hčerki, drugi štirje pa so že pomrli. Sin France je 1944. leta padel v partizanih. Mož pa ji je umrl pred 24. leti.

»Včasih je bilo težko. Ko še nisem bila poročena, sem veliko v »presce« hodila (sežila). Poročila sem se z lo mlada in mislim še danes, da naj se mladi raje poročijo, kot pa »smodijo«. Sicer pa, ko danes toliko ljudi pravi, kakšna je ta naša mladina, vam povem, da včasih nismo bili nič boljši. Le, da je bilo za vsako stvar bolj težko. Se zdaj se spomnim pesmi, ki so jo včasih fantje peli:

Suč' jo ti, suč' jo ti,
men' se jo škoda zdi,
suč' jo toko, da jo škoda
ne bo.

No pa povejte, če smo bili včasih kaj drugačni.«

Čeprav je pred kratkim praznovala 94. rojstni dan pa je Kovarjeva mama še vedno zelo pri močeh. Res, da je malo naglušna, vendar še vedno vdane nit v šivanko. Pa tudi bere veliko, čeprav je samo štirinajst dni hodila v šolo. Ko sva se poslavljala in ji zaželela, da bi jo rada obiskala, ko bo praznovala 100. rojstni dan, nama je živahno pokimala in rekla, da bi rada dočakala le še to, da bi po sinu, ki je padel v partizanih, dobila podporo.

Naj mi Voklanci in Vogljanci ne zamerijo, ker bom na koncu zapisal še tole. Pravijo, da se včasih niso nič kaj dobro razumeli med seboj. Če so le mogli, so drug drugemu kakšno zagodli. Je že tako. Prav gotovo včasih tak primer ni bil edini pri nas. Se sam se spominjam, da smo si s šolarji iz sosednje vasi vsako nedeljo napovedovali »vojne«. Danes pa se je tudi po tej plati precej spremenilo. Saj pravijo, da se Voklanci in Vogljanci tudi »ženijo« in »možijo« med seboj.

Besedilo: Andrej Zalar
Slike: Franc Perdan

Lado in Mihela Žumer iz Voklega pravita, da bosta tudi v prihodnje nastopala na odru

Kaj lahko pričakujemo od najnovejšega poskusa v našem šolstvu?

Proste sobote — da ali ne?

Nikomur ne maramo soliti pameti in nikomur vnaprej napovedovati takšnih ali drugačnih rezultatov poskusa, ki se bo v kratkem začel v prostorih vseh štirih kranjskih osnovnih šol s podružnicami vred. Gre za eksperimentalni prehod na petdnevni pouk v tednu, za proste sobote v šolah. V Glasu smo o tem poročali 13. januarja letos. Prav pa je, da o tem napišemo še kaj — že zato, ker ljudje veliko govorijo o tej novosti, pa morda še bolj zato, ker smo zvedeli, da tudi med republiški inštitucijami, ki se ukvarjajo s šolstvom, še zdaleč ni enotnosti glede tega.

Predvsem je treba najprej zapisati trditev direktorja Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj, da v tej novi obliki pouka s prostimi sobotami ne vidi nobene pedagoške prednosti — ob pogojih seveda, kakršne kranjske šole imajo. Če ni možnosti za celodnevno bivanje otrok v šoli — teh možnosti v Kranju ni — potem s prostimi sobotami bržkone ne bomo kaj prida pridobili. Le celodnevno bivanje v šoli, za katerega so v razvitih državah po svetu ugotovili, da je s pedagoškega stališča najuspešnejše, bi opravičilo proste sobote. Pri nas pa gre — tako kaže — le za novost, ki jo je treba bolj ali manj nasilno uvesti. Kakaj? Zato, da se prilagodi tudi šolstvo gospodarstvu, javni stvari in družbenim službam, kjer z deljenim delovnim časom skušajo menda dosegati večjo produktivnost in zagotoviti delavcem boljše koriščenje prostega časa za rekreacijo. To je torej bistveni (ali tudi edini?) razlog za proste sobote v šolah.

Govori se, da bomo s tem ustregli le nekaterim — le tistim, ki imajo več pod palcem, le premožnejšim, ki si v sobotah in nedeljah lahko privoščijo izlet, vikenda po ameriško, ki si to večkrat privoščijo. Slišal sem, da so taki že doslej včasih prosili, če otroci v soboto lahko izostanejo od pouka, da so šli skupaj na izlet. Kako pa z drugimi? Vemo, da vsa podjetja, ustanove itd. še nimajo enako število prostih sobot v mesecu in da proste sobote ne pridejo na iste dneve. Nekateri otroci bodo torej ob sobotah brez varstva.

No, kaže, da ne bodo čisto sami sebi prepuščeni, zakaj zbrali so se predstavniki kranjskih kulturnih institucij, šol, društvo prijateljev mladine in drugi ter sklenili, da je treba mladino v sobotah zaposliti, da je treba razviti tako imenovane interesne ali svobodne dejavnosti, delo v krožkih, treba jim je pripraviti dopoldanske kino predstave, koncerte itd. Po podatkih, ki smo jih dobili na Zavodu za prosvetno-pedagoško službo, bo to delo zadovoljivo steklo in upamo lahko, da bo sleherni našel vsako prosto soboto zase kaj takega, kar ga bo zanimalo in zaposlilo.

Seveda pa je bila ta »akcija« nujen izhod v sili, ker mladim le ni mogoče povsem prepustiti samim sebi, cesti in domu brez staršev (ki sta v službi). Še vedno pa pedagogi ne vejo, kako bo na učni uspeh vplivala dvo- oz. v nekaterih primerih (pri izmenskem pouku) skoraj tridnevna prekinitev pouka. Dokazano je, da učenci med počitnicami precej pozabijo, ni pa še raziskano, kako bo dvo- do tridnevna prekinitev pouka na teden namesto dosedanje eno- do dvodnevne vplivala na njihovo pomnjenje.

Sploh so za naše razmere proste sobote v šolah eksperiment v pravem pomenu besede, morda bi lahko rekli v slabem pomenu besede: nobenih trdnih stališč, nobenih poprejšnjih raziskav in analiz, nobenega trdnega prepričanja, da bo tako res boljše, da seveda ne govorimo o tem, da materialna vprašanja v zvezi s tem sploh niso urejena. Republiški upravni organ, pristojen za šolstvo, predlaga to novost, potem jo prekliče in se spet obotavlja z dokončno odločitvijo; drug — strokovni — organ je proti in kot argumente navaja prav varstvo, ki ni urejeno, dalje šolski koledar, ki prav tako ni pripravljen do potankosti, pa dejstvo, da je sredi leta, ob polletju, pač zelo neprimeren čas za začetek takega eksperimenta, ker pol šolskega leta ni čas, v katerem bi lahko res ugotovili, ali se je novost obnesla ali ne. Prosvetni delavci menijo, da je pri tem precej neresnosti.

Pa še nekaj: to naj bi bil poskus. S prihodnjim šolskim letom pa bodo, tako pravijo, vse šole v Sloveniji prešle na proste sobote. Zakaj je potem potreben poskus, če namreč že vnaprej napovemo, da bo v prihodnjem šolskem letu to veljalo za vse, ne da bi počakali, kakšni bodo rezultati?

Kaj obeta tak neresen začetek?

A. Triler

Literarni večer v Tržiču

V okviru delavske univerze v Tržiču je priredil Eksperimentalni oder v petek, 26. januarja, literarni večer z naslovom Strani iz ruske književnosti. Dela Vsevoloda Garšina, Dmitrija Merczkovskega, Fjodorja Sologubova,

Konstantina Baljmontova, Marine Cvetajeve, Anne Ahmatove in Borisa Pasternaka so recitirali Judita Pirc, Jano Ropret in Janez Majer. Glasbo za ta literarni večer je izbral Janez Majer, medtem ko ga je režiral Jože Perko. vig

Zbor iz Lesc v Trstu in Gorici

Tržaško in goriško občinstvo navdušeno sprejelo mlade pevce

Na povabilo slovenske prosvetne zveze iz Trsta je v torek, 23. januarja, v kulturnem domu v Trstu in dan kasneje v prosvetni dvorani v Gorici nastopil 70-članski mladinski pevski zbor osnovne šole iz Lesc, ki ga vodi prof. Karel Boštjančič. Oba koncerta sta izredno uspela. O tem pričajo zelo ugodne ocene, ki so jih priobčili tamkajšnji časopisi. V naslednjem sestavku posredujemo našim bralcem nekaj mnenj o koncertu v Trstu in Gorici, ki jih je objavil Primorski dnevnik.

»Kdor se ukvarja s šolskimi predmutacijskimi zbori, ve, kako težko delo je to,« je pred koncertom zapisal ta tržaški list. »Vsako leto je treba na novo sprejemati pevce v zbor, kajti tisti, ki končujejo obvezno šolanje, odhajajo, dečki pa mutirajo. Tako mora pevovodja začeti vsako leto znova. Takšno delo zmore samo pevovodja, ki ima veliko izkušenj in ki se tudi zaveda, kolikšnega vzgojnega pomena je tako kolektivno združevanje mladine. Otroci, ki z veseljem prihajajo na pevske vaje, niso v tem času prepuščeni cesti. V njih se razvija tovarištvo in čut za vztrajno delo.«

»Presenetljivo je, da lahko pride iz majhnega kraja, kot so Lesce, kar 70-članski zbor,« je po nastopu pred pol-

no dvorano kulturnega doma, ki je bila že pred začetkom predstave razprodana, zapisal Primorski dnevnik. »Sicer ima šola 350 otrok, vendar so vsi pevci izbrani večinoma iz višjih letnikov. In ta zbor poje zahtevne umetniške, narodne in partizanske pesmi, katerih učenje stane mlade pevce ne malenkostnega truda.

Boštjančičevemu zboru se pozna večja roka. Zborovodja je zbral učence, za katere je vedel, da bo z njimi — sicer ne brez truda — le marsikaj dosegel. Vsakoletno odhajanje starejših postavlja dirigenta pred težak problem, ko mora zbor vedno obnavljati, ne da bi se posamezne pesmi že dovolj »usedle«. Kljub vsem tem težavam se je zbor imenitno predstavil. V glasovih je dovolj izenačen, vendar so bolj izraziti altii. Predvsem pa so glasovi mladih pevcev jasni in čisti, že kar kultivirani, kar je očitna posledica dobre pevske šole.

Program koncerta je obsegal 28 skladb. Vsekakor je za nas razveseljivo, da je zbor imel na programu mnogo pesmi tržaških skladateljev. Dirigent je svoje pevce varno vodil čez vse čeri, ki jih v nekaterih pesmih ni bilo malo. Lahko bi rekli, da so se pevci kar sami od sebe bolj sprostiti, ko so začeli peti partizanske pesmi. In tedaj je njihovo izvajalsko veselje prešlo tudi na male poslušalce, ki so jih zadnje pesmi kar »zanesle« v burno ploskanje.

Ta nastop je poleg koprškega radia snemal tudi tržaški radio. Naslednji dan je zbor koncertiral še v Gorici. »V dvorani so se za to priliko zbrali številni mladi in starejši ljubitelji lepega zborovskega petja, zlasti pa otroškega in brez skrbi lahko rečemo, da so prišli vsi na svoj račun ter so bili deležni še večjega užitka, kot pa so ga pričakovali. Pod večjim vodstvom prof. Boštjančiča, ki se mu pozna Maroltova šola, je zbor lepo in ubrano zapel vrsto narodnih in umetnih pesmi; v drugem delu koncerta pa je pred koncem še posebno živo in ubrano zapel nekaj partizanskih. Med njimi so zlasti vžgale Na oknu in Na juriš; občinstvo jim je burno ploskalo in mladi pevci so morali dodati še eno Pahorjevo Hej, tovariši. Kot zadnjo pa so otroci osnovne šole iz Lesc zapeli Pionirsko himno. — Številno občinstvo jih je poslušalo z zanimanjem in odobravanjem, saj so pevci pokazali veliko disciplino, zlite glasove in ubrano harmonijo,« je med drugim o goriškem nastopu zapisal Primorski dnevnik.

Ob koncu navajanja uspehov gostovanja pevskega zbora iz Lesc v Trstu in Gorici je treba še posebno poudariti, kako važni so stiki na kulturnem polju med šolami v zamejstvu in domovini. Eni in drugi pri tem dobivajo spodbude za nadaljnje delo; zlasti velja to za mladino v zamejstvu, ki dela v težjih razmerah. Kar se pa nas tiče, želimo, da bi povsod podpirali mladinsko petje, tako kot ga podpirajo v Lescah. Pri tem mislimo na izdelavo enotnih oblek za zbor v Almiri in na široko razumevanje ter materialno podporo krajevne skupnosti, krajevne organizacije zveze borcev, podjetja Murke in tovarne Verige iz Lesc.

D. Stanjko

Obvestilo!

Komunalno podjetje VODOVOD KRANJ obvešča vse potrošnike vode, da na področju Stražišča ne bo vode.

Dokler se ne ugotovi, kje je nastala okvara na cevovodu Stražišče—desni breg Save, ni mogoče zagotoviti nemotene oskrbe z vodo. Kljub velikim prizadevanjem nam od sedaj še ni uspelo odkriti glavne okvare na napajalnem cevovodu Stražišče—desni breg Save, zaradi česar so tako velike izgube vode, da je oskrba z vodo nenormalna. Zaradi občutne izgube vode je v stalnem obratovanju tudi črpalnica na Gorenji Savi, vendar kljub temu ni mogoče kriti tako občutne izgube vode. Potrošnike na tem področju prosimo, da z razumevanjem upoštevajo to objavo.

Uprava podjetja
VODOVOD KRANJ

Literarni večer Janeza Serpana

Že lani je občinski komite ZM Kranj organiziral več literarnih večerov, katerih namen je bil seznaniti mladino ne samo z že znanimi pesniki, ampak tudi s tistimi ljudmi, predvsem mladimi, ki se v prostem času radi ukvarjajo s pesnikovanjem, vendar doslej niso imeli toliko možnosti, da bi se samostojno predstavili občinstvu.

Prva takšna prireditev v letošnjem letu je bila v petek, 26. januarja, ko se je v renesančni dvorani Gorenjskega muzeja predstavil s svojo poezijo Janez Serpan, dijak zadnjega letnika kranjske gimnazije. Njegove pesmi bi lahko delili v osebno izpovedne in refleksivne. V obeh zvrsteh bi ugotovili, da njegovih pesmi ne oklepa nobena od akademskih filozofij, temveč lirično bridko spoznanje laži, nehumane okolice in ljubezen do nepremagljive moči narave.

Ta literarni večer je bil njegov prvi javni nastop. Pesmi sta recitirali Mojca Bunc in Alenka Strmčnik, za glasbeno spremljavo pa je poskrbel godalni kvartet.

V prihodnjih mesecih namerava organizator prirediti še več podobnih literarnih večerov. Med drugim pripravljajo večer Menartove poezije, literarni večer o Kosovelovih Integralih in pogovor o kulturnih vprašanjih.

D. S.

Te dni po svetu

New York, 26. januarja — Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo odgovor Severne Koreje na ameriški poziv, naj vrnejo zajeto vohunsko ladjo Pueblo. Severnokorejska vlada v odgovoru zahteva, naj se ZDA opravičijo za ta incident in ostro kaznujejo vse, ki so zadržali »zločinsko dejanje proti LDR Koreji«.

Thule, 26. januarja — Strokovnjaki, ki na Grenlandiji iščejo strmoglavljeni bombnik B-52 so sporočili, da so našli nove dele štirih hidrogenskih bomb. V sporočilu je dodano, da nadzorujejo radioaktivnost teh delov ter da so ugotovili radioaktivnost tudi na ledu in snegu.

Washington, 26. januarja — Poleg vseh diplomatskih poskusov, da bi dosegli vrnitev zajete ladje Pueblo — zadevo so predložili tudi varnostnemu svetu OZN — je ameriška vlada okrepila tudi pritisk na vojaškem področju. 14.600 rezervistov je dobilo pozive naj se javijo pri svojih enotah.

New Delhi, 26. januarja — Na pobudo Indire Ghandi so se v predsedniški palači sešli predsednik Tito, sovjetski premjer Kosigin in gostiteljica. Na sestanku so izmenjali mnenja o najaktualnejših vprašanjih današnjega časa.

Pariz, 27. januarja — Tu so končali jugoslovansko-nemški pogovori o obnovitvi diplomatskih stikov med obema državama. Sporočilo o uspešnih pogovorih bodo objavili kasneje.

Adis Abeba, 27. januarja — Predsednik Tito je prispel na uradni obisk v Etiopijo. Tu bo gost cesarja Haile Selasie.

Saigon, 28. januarja — Tuje agencije sporočajo, da ameriške vojaške sile ne upoštevajo prekinitve ognja med praznovanjem budističnega novega leta, ki ga je razglasila južnovietnamska osvobodilna fronta.

New Delhi, 29. januarja — Konferenca OZN o trgovini in razvoju je poslala generalnemu sekretarju OZN U Tanu nujen poziv, naj se udeleži zasedanja te konference v New Delhiju. U Tan je odpovedal udeležbo zaradi položaja, ki je nastal po zajetju ameriške ladje v severnokorejskih vodah.

Saigon, 30. januarja — Tuje agencije poročajo, da je južnovietnamska osvobodilna fronta začela veliko ofenzivo, da bi — kot je rečeno v sporočilu — kaznovala ameriške in saigonske čete, ker se niso držale premirja, sklenjenega ob budističnem novem letu. Poročajo, da so napadli šest mest v Južnem Vietnamu.

Ljudje

Predsednik Tito z ženo in spremstvom je v nedeljo, 27. januarja, prispel na afriška tla, v Etiopijo. To je že tretji obisk predsednika Tita v tej prijateljski državi. Jugoslovanski predsednik je bil prvič na obisku v tej državi leta 1955, drugič pa leta 1959. Hkrati je to že deseto srečanje predsednika Tita in cesarja Haile Selasie, odkar je etiopski suveren leta 1954 prvič obiskal Jugoslavijo. Na slovesno okrašenem letališču v glavnem mestu Adis Abebi so jugoslovanske goste sprejeli in pozdravili cesar Haile Selasie in druge visoke etiopske osebnosti. Predsednik Tito je bil sprejet z vsemi državnimi častmi. Ko je stopil na etiopska tla, je zagrmelo 21 topovskih salvi, med slovesnostjo ob sprejemu pa je nad letališčem v pozdravnem letu preletela eskadrila letal etiopskega letalstva.

Predsednik Tito s spremstvom se bo zadržal v Etiopiji teden dni. Uradni pogovori o dvostranskem sodelovanju in najpomembnejših vprašanjih današnjega sveta med njim in cesarjem Haile Selasiejem so se že pričeli. Jugo-

S Titove poti po Aziji in Afriki Etiopija

slavijo in Etiopijo veže že dolgoletno uspešno in plodno sodelovanje, ki temelji na privrženosti obeh držav - politiki neuvrščeni. Delovanje obeh držav v mednarodnem življenju je usmerjeno k istemu osnovnemu cilju — krepitvi miru v svetu. Tudi dvostranski odnosi se že več let uspešno razvijajo. V letu 1964 je Etiopija uvozila iz Jugoslavije za 4,37 milijona novih dinarjev blaga, izvozila pa je v našo državo za 11,67 milijonov novih dinarjev. Uvažuje predvsem industrijske izdelke, izvažajo pa kavo, pomaranče, mandarine, limone, banane, papriko, kožo, laneno seme, prirodne smole itd.

Etiopija je cesarstvo v vzhodni Afriki med Sudanom na zahodu in severu, Kenijo na jugu, Somalijo na jugovzhodu in vzhodu, Francosko Somalijo na vzhodu in Rdečim morjem na severovzhodu. V glavnem obsega površino 2000 m visoko Etiopsko pogorje iz vulkanskega kamena. Nad visokimi ravninami se vzpenjajo vrhovi prek 4000 m visoko, pokriti s snegom. Podnebje in vegetacija se glede na absolutno nadmorsko višino delita na tri višinske pasove: vroči

(Kola) do 1600 oz. 1700 m s tropsko vegetacijo, drugi (Voina Dega) od 1700 do 2400 m s subtropsko vegetacijo in zmerni pas (Dega) v višinah nad 2400 m. Letna količina padavin se v Etiopiji veča od severa proti jugu in od vzhoda proti zahodu. Suhe kraje okrog Rdečega morja štejejo med najbolj vroče kraje na svetu (poprečna letna temperatura v Massawi je 30,2 stopinj Celzija). Suha primorska ravnina ob Rdečem morju je popolna puštinja. Pas Kola pokriva tropski vlažni pragozd, v pasu Voina Dega uspevajo subtropske rastline in gojijo nekatere kulture (žitarice, kavo), v pasu Dega z zmernim podnebjem pa sejejo žitarice do višine 3900 metrov, medtem ko na pašnikih gojijo živino.

Iz srednjega dela Etiopskega pogorja se reke izlivajo v jezero Tana, iz katerega teče Modri Nil. Prebivalci so v glavnem Amhari, ki so s Tigreanci hamitsko-semitskega porekla. Službeni jezik je amharski. Hamitskega izvora je živinorejsko ljudstvo Galla. Črnci žive v jugozahodnih delih Etiopije, Indijci in Arabci pa po mestih.

Po državni ureditvi je Etiopija cesarstvo. Po ustavi iz leta 1955 so vrhovni državni organi cesar, svet ministrov in parlament (ki je sestavljen iz dveh skupščin). Na izvršnem in zakonodajnem področju ima cesar precej velika pooblastila. Volilno pravico imajo moški in ženske z izpolnjenim 21. letom. Eritreja, ki je od leta 1952 v federativni skupnosti z Etiopijo s statutom avtonomne federalne enote, se je leta 1962 z odločbo narodne skupščine Eritreje spremenila v avtonomno provinco. Cesar Haile Selasie je na tem položaju že od leta 1928.

Etiopija meri 1.237.020 kvadratnih kilometrov, prebivalcev pa je bilo leta 1961 nekaj manj kot 17 milijonov, po oceni iz leta 1965 pa jih je že več kot 22 milijonov.

Glavni gospodarski panogi sta živinoreja in kmetijstvo. Skupno obdelujejo okrog 10% vseh površin, travniki in pašniki zavzemajo kar okrog 57% površin, gozdovi pa 4,2%. Za prehrano obalnega prebivalstva je pomembno ribištvo. Rudarstvo je slabo razvito, prav tako je še slaba industrija.

Denar: 1 etiopski dolar = 100 centov = 5 novih dinarjev. A. T.

in dogodki

Lovske družine Stol, Begunjsčica in Jelovica izključene iz kinološke zveze Slovenije

Po novem temeljnem zakonu o lovstvu je lovska družina glavna oblika lovske organizacije in upravitelj oziroma gospodar lovišča. Po starem zakonu o lovstvu je bilo obvezno članstvo lovskih družin v okrajnih lovskih zvezah. Po novem zakonu ni več obvezno članstvo v področnih lovskih zvezah, temveč je stvar samih družin, ali bodo članice lovske podzveze ali ne. Po novem zakonu lovska družina odgovarja za gospodarjenje z lovišči občinski skupščini, ker le-ta potrjuje letne ter srednjeročne lovske načrte.

Lovske družine Stol, Begunjsčica in Jelovica niso več članice lovske podzveze Kranj, ker so tako sklenili na občinih zborih. Po tej odločitvi je prišlo do nekaterih nesoglasij med lovci glede razlaganja novega zakona. Ker lovska zveza Slovenije ne dovoli neposrednega vključevanja lovskih družin mimo področne zveze — v našem primeru lovske zveze za Gorenjsko — omenjene tri lovske družine niso več članice lovske zveze Slovenije.

Lanskega oktobra pa so bile te družine izključene iz kinološke zveze Slovenije. O tem so vse tri družine dobile enaka obvestila: »Če lovske

družine, katerih člani so vzreditelji in lastniki lovskih psov, niso povezane v področne lovske zveze ali naprej v lovske zveze Slovenije, ne morejo uživati ugodnosti ob plačilih kinoloških storitev. Če niso člani pri lovski zvezi Slovenije, plačujejo za storitve kinološke zveze normalne takse...«

Lovci prizadetih družin razlagajo ta sklep kot ponovni primer pritiska na članstvo in družine, da bi se le-te ponovno včlanile v lovske podzveze. Kako ostro so lovci reagirali na ta sklep, se vidi iz pisma lovske družine Stol, ki ga je poslala kinološki zvezi Slovenije. V tem pismu je med drugim rečeno:

»Restriktijski ukrep in eliminacija navideznih ugodnosti, katere naj bi po Vašem mnenju doslej uživala naša LD kot član te organizacije, nas ne bi niti presenetil, če ne bi bil očitno v skladu z vohemenino prizadevnostjo Lovske zveze Slovenije. Vaša odločitev je dokaz naše predpostavke, da se firma najvišjega republiškega lovskega foruma razteza tudi na fasado Vaše zgradbe. Žal nam je samo, da smo vse doslej pri polemiki o novi formi lovske organizacije postavljali —

očitno povsem zmotno — ravno Vašo organizacijo in razumnost za zgled.

Vaše stališče ostaja sicer za nas nepojasnjeno in nerazumljivo, vendar pa Vas plasira v krog tistih, ki ne razumejo dinamike naših družbenih dogajanj in nove progresivne lovske zakonodaje, ki skuša tem dogajanjem slediti, marveč se trudijo za vsako ceno obdržati konzervativni status quo. Posiljevanju in restrikcijam LZS ste izkazali svojo podporo in solidarnost, ter s tem posredno skušali poseči v samoupravne pravice osnovnih lovskih enot.

Pričakovati bi bilo, da bodo v doglednem času po mišljenju Vas in Vaših somišljenikov tudi občinske skupnosti morale iskati povezavo z republiškim forumom preko »nujnih« področnih (okrajnih) lovskih zvez, saj imajo z lovstvom, po novih zakonskih predpisih, tudi neko (za

nekatere le formalno) zvezo — oddajajo lovišča v upravljanje, nadzirajo in predpisujejo delo lovske družine...

Z vrnitvijo vplačane članarine na naš račun, se bomo na Vašo izrečno željo sicer razšli, ostane nam pa eno, kar nam ne morete odvzeti, — visoko spoštovanje do Vas in Vaše cenjene organizacije...«

V kinološko zvezo Slovenije je vključenih okrog 12.000 lovcev. V področje dela kinološke zveze (kinologija — nauk o vzreji psov), spada vzgoja lovskih, športnih in službenih psov; ocena psov pred partitvijo; evidenca o vseh čistopasemskih psih ter izdajanje dokumentov za te pse in vodenje registra psov.

Lovska družina Stol je pred nekaj leti dobila posebno priznanje kinološke zveze Slovenije, zato ji je lahko takšen sklep resnično nerazumljiv.

J. Vidic

Odlok pred ustavnim sodiščem

Mladost, list zveze mladine Jugoslavije, je predložil jugoslovanskemu ustavnemu sodišču zahtevo, da oceni ustavnost nedavnega odloka o javnem redu in miru, ki prepoveduje mladini do šestnajstega leta obiskovanje prireditvev po osmi uri zvečer. Odlok je nedavno tega sprejela mariborska občinska skupščina. Odlok prepovedu-

je mladini, da bi po tej uri sama ali v spremstvu staršev hodila na zabave in ples, neprimerne za mladino.

Časopis Mladost pa meni, kakor poroča Tanjug, da je ta odlok v nasprotju z duhom in vsebino našega socialističnega družbenega in političnega sistema kakor tudi z ustavo. Mladost zahteva, da se omenjeni odlok prekliče.

Matija Valjavec,

pesnik deželice pod Storžičem

(Nadaljevanje)

Valjavcu se je ljubljansko šolanje iztekalo vprav v letih, ko je še živel v Kranju doktor Prešeren. Gotovo je že v Ljubljani pa tudi doma na Beli marsikatero slišal o pesniku. Saj ljudje so že tedaj, prav tako kot tudi še dandanašnji, radi imeli v zobeh vse, ki so se dvigali nad poprečje. Hvalili so jih ali pa grajali, kot je pač naneslo.

RDEC MOSNJICEK

Eno od takih ljubeznivih sporočil je ohranil Matija Valjavec in ga objavil v svojem izboru, »Izgledi ljubezni do bližnjega«. V tej knjižici so zbrani primeri iz vseh svetovnih literatur. Med svetnike in vzornike požrtvovalne srčne dobrote pri najrazličnejših narodih sveta, vsteti tudi rojaka Prešerna, Valjavcu ni delalo težko. Pisal je doslovno tako:

Se en izgled ljubezni do bližnjega naj mi bo dovoljeno iz naših krajev omeniti. Ve se, da je naš slavnoznan pesnik Prešerin, ko je v Kranju na Gorenjskem, pravdosrednik bil, imel rudečo jirhasto možnjo krajcarjev za reveže, ki so večidel vsak dan k njemu hodili.

Enega dne se primeri, da pride berač dvakrat uboga ime prosit. Prešernova sestra to opazi, ga pokrega in pravi, kako da se prederzne, dvakrat priti.

Prešerin jo slišati, skoči iz pisarnice, jo pokrega in pravi: »Se enkrat se mi prederzni kakega reveža od hiše spoditi!« Pokliče berača nazaj in pravi, mu krajcar podavši: »Na, pa veš, da imaš vsak dan dvakrat priti!« Sestri je tedaj doktor še rekel: »Saj mora vsak človek tudi jesti večkrat na dan, revež prav tako kot drugi ljudje.«

Za ta zapis, ki nam nepogrešljivo kaže na plemenitost Prešernovo, smo Valjavcu res lahko hvaležni, saj nam je ohranil drobce prelepega mozaike, ki se mu pravi »čudovito življenje prvega slovenskega genija.«

Vestno pa je Valjavec ohranjal tudi izročila starih ljudi, ki so mu pripovedovali šegave ali pa srhljive zgodbe iz domačih krajev. Poslušajmo, v skopem povzetku seveda, pripoved o Štepiharju. Kračmanovemu študentu je stari stric Klemen o vakan-

cah l. 1846 pripovedoval, Matija pa si je zapisoval:

HRUST ŠTEPIHAR

Bil sem še mlad in pasel sem v Potočah ovce. Gledal sem na cesto, ki drži iz Kokre proti Kranju, kar pride sem po cesti iz Kokre ne ravno prevelik, toda životen mož. Ko me zagleda, stopi proti meni, se trdo ustavi in me vpraša: »Dečko, poznaš Štepiharja?« Odgovorim, da ne. Kar iztegne svojo medvedovi enako roko, prime me za lase, dvigne me kvišku in me strese dva ali trikrat sem in tja kakor mačka miško, postavi me na tla in mi s smehom reče: »Zdaj ga boš pa že poznal!« In če sem Štepiharja kdaj pozneje srečal, ognil sem se mu daleč naokoli.

Se dandanes pravijo kake-mu hrustu, da je močan kot Štepihar. Ali kdor Štepiharja ni poznal, ne ve, kako močan dedec je bil. Poln koš gnoja je porinil čez hišno sleme. Sekiro pa je tako zasadil v tla, da je nihče ni mogel izpuliti. Pa kaj vse to. Vse kaj hujšega je zmoget, da danes še za verjeti ni.

Kje je Olševak, to vsi vemo. No, tam je bil Štepihar doma in zato je bil podložen velesovskemu samostanu. Rogovlil pa je najraje po brdski gosposki.

Štepihar ni bil velik, korenjak pa tak, da ga zlepa ne bo več enakega. Če ni bil visok, je bil pa gost. Pleča je imel kakor vol, prsi pa kakor zrebec. O njegovih hlačah so pravili, da drže šest mernikov prosa. Za malico štiri bokale vina izpiti, dva hlebca kruha in dva funta mesa snesti — to zanj ni bilo nič.

Nekoč je staro ženo naprosil, naj skuha južino za sedem ljudi. Mati so res postavili na mizo veliko skledo obare. Štepihar je prišel sam in vse pospravil. Ko se je zahvalil, je ženički tako stisnil roko, da dva tedna ni mogla delati z njo.

Imel pa je Štepihar velik, širok nos; zato so ga dražili: »Štepihar ima velik nos, junaku vsakemu je kos.«

Njega pa je to jezilo. Lučal je za nagajivci kamne, kakršne devamo na zelje v kadi, in še večje, kot jih vsak še privzdigne ne.

Otrci so ga imeli radi, on pa nje. Če je le mogel je pogajal njihovim učencem in

speljal otroke iz šole. Za sebe pa je večkrat rekel: »Dobro sem kakor med, hud pa kakor hren!« — Nihče ga ni mogel ukrotiti.

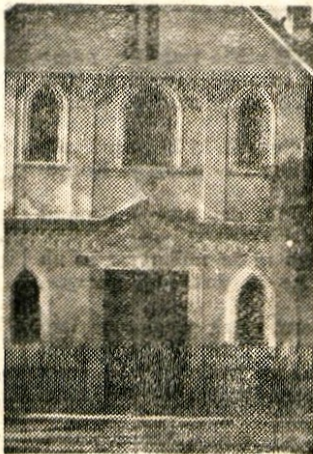
Premagala pa ga je nesrečna pičaja. — Ko se je nekoč spet do trdega napil, so ga biriči spečega zvezali in odpeljali na Erdo. Zaman je trgal vezi in rjovel kakor bik. Pretrdo so ga bili zvezali in tako se je vdal.

DUNAJSKA LETA

Solanje na dunajski univerzi je bilo Kračmanovemu študentu z Bele prav tako s trnjem poslano kot drugim slovenskim kmetiškim sinovom, ki so prihajali v cesarsko mesto nabirat učenosti.

Od doma, kjer je po očetovi smrti, začelo gospodarstvo drseti navzdol, ni mogel kaj prida podpor pričakovati. Zato se je, tako kot nekaj desetletij pred njim Prešeren, vdnjal za domačega učitelja v Fuhrmanovem institutu. Marljivi Valjavec pa si je znal že tudi s pisanjem prislužiti kake goldinarje. Prevajal je nemške povestice za Mohorjevo družbo, za Janežiča in Siomška pa vsakovrstne pobožne knjige. Plača za to delo ni bila tako slaba: zaslužiti se je dalo celo tri do pet goldinarjev vsak dan.

Sicer pa je Matija Valjavec dunajska leta dobro izrabil za izobrazbo. Na univerzi

Izredno zanimiv portal Valjavčeve rojstne hiše na Srednji Beli pri Preddvoru

je poslušal Miklošiča, ki mu je ostal vzornik za vse poznejše znanstveno jezikoslovno delo. Izjemen vpliv pa je imel na Valjavca tudi Janez Trdina, ki je bil v študijah sicer nekaj let pred njim, a sta v dunajskih letih kot gorenjska rojaka skupaj stanovala in zvesto drugovala.

V času visokošolskega učenja je Matija Valjavec-Kračmanov izdal še prvo pesniško zbirko, 215 strani obsegajočo knjižico s preprostim naslovom »Pesmi«. Založil je delce ljubljanski knjigar Jožef Giontini. Za tisk Valjavčevih pesmi pa je nagovoril založnika sam oče slovenskega naroda dr. Janez Bleiweis. Dobil je za pesnik za svoje delo le ubogih 30 goldinarjev honorarja.

Dosti premalo, da bi mogel mladi profesor Matija Valja-

vec, ki je v poletju leta 1854 diplomiral na dunajski univerzi, iti na poklično pot, s trebuhom za kruhom. Zato se je s tem denarjem, ki ga je dobil za Pesmi, nekako prirnil z Dunaja do Bele. Računal je, da mu bo stric, ki je tedaj še vedno oskrboval Kračmanovino, posodil nekaj denarja za pot v Varaždin. Na tamkajšnjo hrvaško gimnazijo sta bila namreč imenovana oba naša dunajska prijatelja Janez Trdina in Matija Valjavec.

Ker ni bilo moč strica omajati, se je Valjavec v stiski obrnil na starega trgovca Ferdinanda Schmida, ki je svoj pokoj užival v Šiški pri Ljubljani, naj mu posodi za leto dni 100 goldinarjev. Medtem pa si Matijeva mati ni in ni dala miru in si je izprosila pri sosedu kajzarju 50 goldinarjev. Kako je moralo biti tedaj pri srcu stari nekdanji gruntarici, si lahko le mislimo.

FESTINALENTE

Stari Ferdinand Schmid je bil seveda tudi pripravljen posoditi Valjavcu 100 goldinarjev — vendar je pošteni Gorenjec povedal, da že ima polovico potrebnega denarja in da bo vzel le še 50 goldinarjev posojila.

Sedaj pa sem dobil res pravnjo priložnost, povedati kako toplo besedo o vrlim Ferdinandu Schmidu (1791—1876), ki ga je tudi Prešeren rad imel. Saj mu je posvetil prav pomembno štiri-vestištico:

Prijat'lju Ferdinandu
Smidu
(v spominsko knjigo)
Ni mi prijetno
nemško ime:
srčno pa ljubim
kranjsko srce.

Ferdinand Schmid ni bil naše gore list. Njegov rod je bil nemški. Vendar se je moč počutil v Ljubljani za domačina, za Kranjca (tj. Slovenca). Od tod tudi Prešernova hvala Schmidovega »kranjskega srca«. Zaslovel pa je Ferdinand Schmid kot zbiratelj hroščev in polžev na Kranjskem. Uspelo mu je odkriti nekaj novih živalskih vrst, ki so po njem dobile svoja znanstvena imena. Zbirke lepo prepariranih hroščev in polžev je podaril Deželnemu muzeju ter sploh veljal za mecena in prijatelja učeče se mladine.

Trajen spomenik je postavil Schmidu naš naravoslovec Fran Erjavec, ki je posvetil tega črtic zbirateljski strasti tega zanimivega moža. Sloviti pa je postal Schmidov izrek, s katerim je imel navado spodbujati k mirnemu, natančnemu in uspešnemu delu: »festina lente« (hiti počasi)!

Jesen leta 1854 je našla Valjavca že v Varaždinu. Spet je drugoval s Trdino, celo skupaj sta stanovala. Kmalu sta se udomačila, se izkazala kot dobra gimnazijska učitelja in prijetna družabnika

novim hrvaškimi prijateljem. Utegnil bi kdo vprašati, čemu sta vendar tako nadarjena in že literarno priznana mlada profesorja sprejela službo v hrvaškem Varaždinu namesto, da bi prišla v kak slovenski kraj. — Takrat to ni šlo, v slovenske kraje so prihajali nemški profesorji, slovenski bi pa morali iti med Nemce. Trdina in Valjavec sta si raje izbrala bližnji Varaždin.

PRAVI MOZAK

Kakšen pa je bil Matija Valjavec po vnanjem? Sodobniki njegovi so ga imeli za lepega možaka. Bil je visok in krepak, v zrelih letih že malo bolj obilen človek. Glavo so mu pokrivali gosti črni lasje. Izpod visokega čela so zrle dobrodušne temne rjave oči. Izrazita, energična lica so se izgubljala v gosti in črni polni bradi.

Eden od najbolj iskrenih Valjavčevih hrvaških prijateljev, ki je našemu rojaku tudi ob odprtem grobu na zagrebškem Mirogoju spregovoril v slovo, dr. Antun Musić, se takole spominja svojega sodobnika in vzornika!

Matija Valjavec je bil pravi sin kranjskih planin. Narave je bil živahne; lahko se je razvnel, ali se tudi lahko pomiril. Bil je izredno vztrajen človek. To potrjuje vse njegovo knjižno delovanje; pa tudi to, da mu ni mrzelo tudi po večkrat prepisati to, kar je enkrat napisal, če je imel kaj popravljati, samo da bi bil njegov rokopis čist in čitljiv. Imel je veliko, okroglo, zelo čitljivo pisavo.

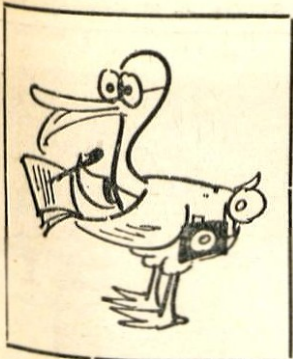
Nasilja ni mogel prenašati, a razlogom je bil vedno pristopen. Nravi je bil vesele, rad se je šalil in smejal, ničesar ni mogel zamočlati, kar mu je baš prišlo na misel. Nosil je srce na diani.

Svojim dijakom je bil strog, a pravičen profesor. Njegovi dijaki so se vedno radi spominjali profesorja Valjavca. Ugajalo jim je posebno to, da se ni obnašal do njih kot starejši proti mlajšim, pač pa kot vrstnik proti vrstnikom. Tako zvest, iskren in uslužen drug je bil tudi svojim kolegom v službi. Bil je neki tako zanimiva osebnost, original v najboljšem pomenu besede, da so ga vsi, ki so kdaj imeli kak opravček z njim, morali spoštovati. V dobrem spominu ga je vsake ohranil vse svoje žive dni.

V večji družbi pa se Valjavec ni počutil prav dobro. Svoje srce je raje razkril v ožjem prijateljskem krogu. Tudi v pogledu družbene etikete je ostal bolj kmetiški sin. Kadar se je otepal udeležb pri raznih sprejemih in slavnih, je imel navado reči: »To je za ljudi, ki se radi klanjajo že od mladih let, ki so tako vzgojeni od svojih gosposkih roditeljev. Jaz pa sem kmečkega rodu in ne maram teh reči.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

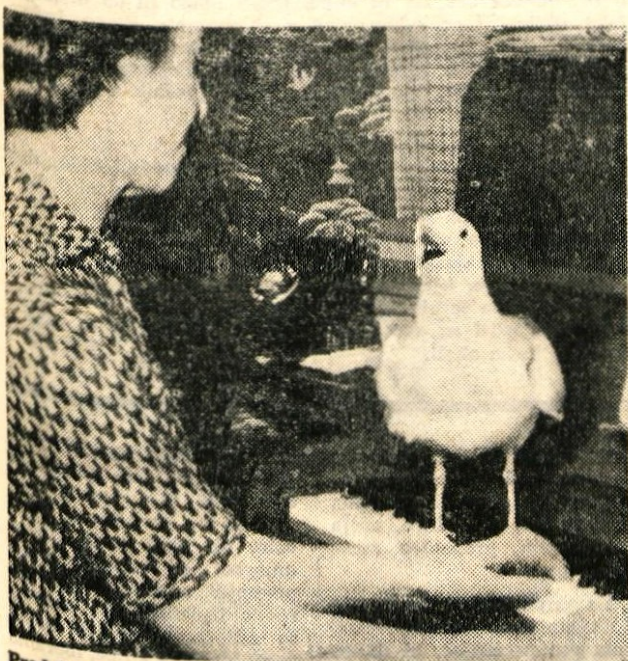
CRTOMIR ZOREC

Poseben delovni čas

Uslužbenci nekega danskega založniškega podjetja imajo nov delovni čas. Pravzaprav ga sploh nimajo. Na teden delajo devetintrideset ur, na delo pa prihajajo, kadar kdo hoče. Odhajajo prav tako.

Delodajalec namerava s tem doseči večjo delovno storilnost. Ljudje naj prihajajo na delo, ko so zanj najbolj razpoloženi. Zabeležijo samo prihod in odhod z dela, vendar pazijo, da uslužbenci izpolnijo tedensko število ur.

Pred kratkim so vsi časopisi prinesli slike nekega psa, ki menda velja za najboljšega pasjega tenorista na svetu. Na naši sliki pa je udomačen zelo muzikalčen galeb, ki prepeva ob spremljavi na klavir. Menda pa petje ni ravno preveč lepo, je pa precej glasno.

Umrli zadnji udeleženec sarajevskega atentata

V Sarajevu je v trinosemdesetemu letu umrl Ivan Krajevič, zadnji udeleženec atentata na prestolonaslednika Ferdinanda leta 1914. Na procesu proti atentatorjem je bil Krajevič obsojen na deset

let strogega zaporja v Terezini na Češkoslovaškem. Po koncu prve svetovne vojne so ga izpustili. Zapor in zasliševanja so načela Krajčičevo zdravje. Zadnja leta ni več vstal z bolniške postelje.

Britanska odprava na Arktiko Čez streho sveta

V Veliki Britaniji se pripravljajo odprava petih mož na 4500 kilometrov dolgo pot od Aljaske do norveškega otoka Spitzbergen. Pot, ki bo trajala okoli 16 mesecev, bo pogumne može vodila prav blizu severnega tečaja.

Potovanja na severu so nedvomno težavnejša, ker ni nikjer kopne podlage kot na Antarktiki. Na severu se led stalno premika, lahko se tudi prelomi ter z vodnim tokom zaplava v katerokoli smer. Tu prav tako ne morejo pristajati letala, ki bi ob nesreči pomagala ekspedicijam.

Odprava bo krenila na pot februarja. Takrat traja dan na severu le tri ure. Proti severu bodo napredovali toliko časa, dokler jih sredi leta ne bo zaustavilo topljenje ledu. Nato bodo pustili, da jih bodo ledene plošče nosile pro-

ti severu. Z jesenjo bodo spet lahko potovali s sanmi do naslednje zime, ko se bodo spet prepustili ledenim ploščam, ki jih bodo nosile proti severu v celodnevem mraku.

Marca, ko se spet pojavi sonce, čeprav je takrat temperatura še vedno 45,6 stopinj Celzija pod ničlo, bodo pohiteli do Spitzberga še preden bo sonce začelo lomiti led.

Odprava si je zadala naslednje cilje. Opazovali bodo vreme in pošiljali dnevna poročila meteorološkim postajam. Preučevali bodo ledeno odejo, smer in hitrost gibanja ledenih plošč in merili debelino ledu. Odprava bo zbrala tudi podatke o razporeditvi belih medvedov, tju-lenjev in ptic. o čemer je še zelo malo znanega.

Prav lahko se odpravi zgodi, da jih začne kaka ledena plošča odnašati, kar se je že zgodilo neki znanstveni odpravi, zato imajo tudi sanke-amfibije, s katerimi lahko preplevoje širše kanale med ledenimi ploščami. Drugače bo sani vleklo 40 eskimskih psov.

Čeprav jim bodo letala večkrat odvrгла hrano, se odprava lahko tudi sama preživlja, delno tudi zato, da bi preizkusila metode, kako se preživi na severu.

Zakonca Borg sta na neki zabavi spoznala Sonjo Heine, kraljico drsanja. Kasneje pravi Borg svoji ženi, kako je Sonja še vedno mlada. »Kaj ne bo,« saj je bila vse življenje samo na ledu.»

Veš, srce mi ni dalo, da bi ga ustrelil, pa sem ga raje prignal domov.

Novo steklo v Veliki Britaniji

Izkušnje so že zdavnaj pokazale, da v pretoplih prostorih ni prijetno delati. Ljudje postajajo utrujeni, delo

pa opravljajo počasneje in tudi zelo slabo.

Do nedavnega so prostore v vročih poletnih dneh hladile klimatske naprave. Pred kratkim pa so v neki tovarni v Veliki Britaniji preizkusili posebno snov, s katero prevlečejo okenska stekla. Ta snov na steklu preprečuje širjenje toplote skozi steklo v notranje prostore. V tej največji tovarni stekla pravi-jo, da bodo lahko kmalu po vsem svetu, predvsem v top-nejšem podnebnju, uporabljali novo steklo. Strokovnjaki te tovarne zatrjujejo, da sedaj sploh ne bo treba več uporabljati drugih naprav za hlajenje. Tudi tam, kjer ga bodo vseeno morali uporabljati, že zaradi podnebja, bo to hlajenje cenejše. Novo steklo bo le za deset odstotkov dražje od navadnega stekla.

Vsa novost je v tem, da je steklo prevlečeno z neko snovjo, ki odbija toploto. Steklo je tudi rahlo obarvano, čeprav se to komaj opazi. Barva stekla je izrazitejša le z zunanje strani. Novo steklo bo gotovo razveselilo tudi arhitekte, saj bodo tako pročelja novih pustih mestnih zgradb živahnješa.

Minilo je že 26 dni, odkar živi dr. Blaberg s tujim srcem. Najnovejše vesti iz Capetowna pravi-jo, da se že sam umiva, brije in oblači. Dobro je razpoložen, saj je izjavil, da bo po odpustu iz bolnišnice priredil veliko domačo zabavo.

S prosjačenjem obogatel

Tako se je zgodilo mlademu Sebastianu Amaru, štiriindvajsetletnemu mehaniku s Sardinije. Nobenega razloga ni bilo, da bi se moral preživljati s prosjačenjem. Imel je dobro plačano službo in bil je zdrav. Nekega večera je opazil v kavarni starejšo žensko, ki je prosjачila od mize do mize. Izračunal je koliko je zaslužila v petih minutah in takrat mu je prišlo na misel, da bi se dalo tako obogateti.

Pustil je delo in odpotoval v Milano. Preoblekel se je, hlinil šepavost in si izbral stalno mesto blizu neke milanske banke. Ni mu bilo treba reči niti besedice, ko mu je že pade bankovec v roke. Kasneje si je omislil še bergle. V prvih treh urah je zaslužil deset tisoč lir. Na dan pa tudi do sedemdeset tisoč, če je sedel na prometnem kraju.

V »prostem času« seveda ni hodil okoli slabo oblečen, pač pa je svojim dohodkom primerno živel v hotelu, obiskoval nočne lokale in vzdrževal prijateljice. Delal je vtis mladega industrijalca. Od časa do časa je policija napravila racijo, v kateri so zajeli tudi po sto beračev naenkrat. Kot žrtev otroške paralize je tudi na policiji zbujal usmiljenje. Teže je bilo z ustanovami, ki so ga hotele spraviti v bolnišnice in posebne domove.

V novem poklicu je spoznal veliko beračev, ki so bili drugače čisto zdravi in pa slepe, ki so po opravljenem delu brali časopise brez očal. Nekateri berači so za primerno odškodnino tudi oddajali stalna donosna mesta.

Amaro je poskusil »delati« tudi v Firencah, vendar tam ni toliko zaslužil, čeprav je postal popularen kot nesrečni mladi pohabljenec. »Delal« je še v Rimu, vendar je tam na desetisoče beračev, tako da se je Amaro odločil zapustiti ta poklic. Zapustil ga je z lahkim srcem, saj je v treh letih zaslužil okoli 20 milijonov lir. Pisal je tudi dnevnik, ki ga namerava izdati kot knjigo. Za njegovo zgodbo se zanima tudi neki filmski producent. Zanimivo pa je to, da ga v rodnem mestu mnogi ljudje kljub bogati garderobi in avtomobilu ne marajo več.

Blejska ŠPECERIJA na poti do potrošnika Trgovina na zaledenem jezeru

Prilagoditi se potrebam potrošnikov, potrebam turizma, prodajati tam, kjer so ljudje, in tisto, kar ljudje potrebujejo — to je eno izmed glavnih načel trgovskega podjetja Špecerija Bled

V nedeljo se je na zaledeneli površini Blejskega jezera spet zbralo ljudi, da je bilo kot na mravljišču. Izkušnje prejšnje tople in sončne nedelje, ki je na zaledenelo jezero pritegnila veliko drsalec in izletnikov iz vse Slovenije, republiško prvenstvo v kegljanju na ledu, tekmovanje v motoskikjöringu, ugodne vremenske napovedi — vse to je napotilo tudi blejsko trgovsko podjetje Špecerija, da se je za preteklo nedeljo dobro pripravilo. Upravičeno so namreč upali, da bo ljudi tudi tokrat veliko, zato so se v skladu s svojim načelom, da se mora trgovina

približati potrebam potrošnikov in potrebam turizma, odločili, da bodo šli s svojimi prenosnimi stojnicami in s prodajalci s košaricami tja, kjer bo največ ljudi, se pravi na jezero. Načelo, da je treba prodajati tam, kjer so ljudje, kjer je največ ljudi, da je treba poiskati kupce, to načelo so vzeli namreč dobesedno: postavili so stojnico pred stopnice na blejski otok, drugo pa na sanke in jo prevažali po zaledeneli površini jezera. Razen tega so opremili dekleta in fante z lepimi bluzami rumene barve in s košaricami, v katerih so imeli različne »dобрote«,

ki so jih ljudje radi kupovali: bonbone, piškote, napolitanke, sadje... Razglednice so šle prav tako dobro v promet, saj je marsikateri hotel z ledu Blejskega jezera poslati pozdrav prijatelju, znancu, sorodniku...

»Z različnimi oblikami takšne prodaje, ki ji lahko rečemo tudi improvizirana, smo lani dosegli na Bledu in v nekaterih okoliških krajih že zelo lepe uspehe!« mi je povedal direktor trgovskega podjetja Špecerija Bled Jože Zupan. »Čimbolj se nameravam prilagoditi Bledu kot turističnemu kraju, potrebam in željam turistov, poskušamo se jim približati, da nas ne bodo oni iskali, ampak mi njih. Tako delajo povsod po razvitih turističnih krajih po svetu in tako moramo tudi mi: prilagoditi se turistom. Prav zato smo dali tudi velik poudarek kvalitetnim razglednicam in spominkom, razen tega pa asortiment blaga prilagajamo potrebam in zahtevam turistov v posameznih letnih časih.«

Priznati moramo, da v nedeljo marsikdo ne bi kupil razglednice ali karkoli drugega, če jo ne bi dobil tam, kjer je bil: na zaledenem jezeru kot gledalec, drsalec ali karkoli že. Ko so mu jo ponudili, jo je kupil. Od take prodaje, od take elastične, prilagodljive prodajne politike Špecerije imajo korist kupci — turisti in tudi trgovina, ki več prodaja kot bi sicer. Prodajalci so bili nam-

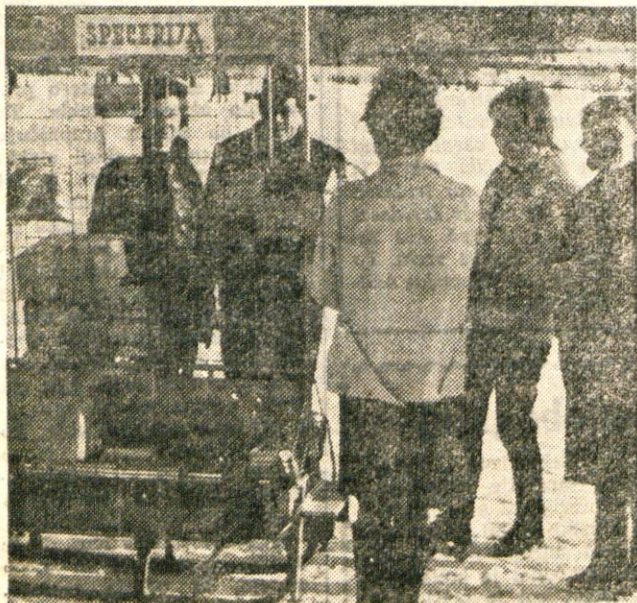

Danes ni več čas, da bi kupci iskali blago in da bi prodajalci dolgočasno odgovarjali za »Nimamol«. Blago, katerokoli, je treba ponujati kupcem, treba jim ga je približati. Blejska Špecerija tako že dela. Brhka dekleta v rumenih bluzah so v nedeljo po Blejskem jezeru prodajala razne »priboljške«

reč tam, kjer je bilo največ ljudi, ponujali so, bili prijazni, izletniki pa so bili zadovoljni, da so sploh lahko kaj kupili, ne da bi se dremali na otoku, kjer je bila taka gneča, da je bilo skoraj nemogoče priti na vrsto, ali v gostiščih na obali.

Blejska ŠPECERIJA daje dober in koristen zgled, kako je treba prodajati, kako se je treba prilagajati specifičnim potrebam in zahtevam potrošnikov na določenem teritoriju.

Besedilo in slike:
A. Triler

Trgovina na sankah na Blejskem jezeru. Bila je tam, kjer so bili ljudje, zato so precej prodali

Ob začetku izhajanja nove revije Sodobno kmetijstvo

Slovinci imamo v svojem jeziku le malo strokovnih knjig, ki obravnavajo kmetijska vprašanja. To je velika pomanjkljivost, ki se močno kaže v našem gospodarjenju. Nekateri pridelovalci z nezaupanjem gledajo na razvijajočo se kmetijsko znanost. Največkrat je nastalo to nezaupanje zaradi nepoznavanja možnosti, ki jih prinaša sodobno kmetijstvo. Ne zanimajo se za napredek. Ti pravijo: »Gospodaril bom tako, kot je gospodaril moj oče, moj ded.« Mnogo več pa je takih, ki želijo spoznati naprednejše načine gospodarjenja v kmetijstvu. Vedo, da le delo od zore do mraka ne koristi veliko. Zavedajo se, da je znanje osnovno za naprednejšo in cenejšo proizvodnjo tudi v kmetijstvu.

Vsem kmetovalcem ni dano, da bi se izšolali v kmetijskih šolah. Tudi niso seznanjeni s tem, kaj je po svetu novega v kmetijski znanosti. Maloštevilni kmetijski strokovnjaki, ki delajo na določenem območju, tudi ne morejo prenesti svojega znanja vsem kmetovalcem. Za uspešno kmetijstvo pa

kmetovalci morajo poznati nekaj osnovnih načel, oziroma pravil o pridelovanju in spremljati, kaj je novega v kmetijski znanosti. To pa je najlažje prek strokovnega kmetijskega časopisa.

Odslej bomo imeli v Sloveniji dva strokovna kmetijska časopisa. Kmečki glas vsi dobro poznamo. Poleg tega

bo pa namesto sedanje revije Socialistično kmetijstvo izhajala revija Sodobno kmetijstvo. Vsaka številka bo imela 64 strani in bo izhajala enkrat mesečno. Kot lahko bemo v prvi številki, bo revija obravnavala vsa najvažnejša vprašanja. Poleg agrarno-političnih in agrarno-ekonomskih sestavkov bo prinašala še članke o pripravi in obdelovanju zemlje, o gnojenju, varstvu rastlin, o strojih in drugem. Obravnavala bo vprašanja iz vseh panog, tako poljedelstva kot travništva, živinoreje, sadjarstva, vinarstva, vrtnarstva in gozdarstva. Prinašala bo tudi nasvete o gradnjah, načrte za ureditev prostora, hlevov in skladišč, silosov, gnojnih jam, okolice in prezidavo hiš. Nekaj pa bo tudi sestavkov o tem, kako se pridelki spravljajo, skladiščijo, pakirajo in pripravljajo za porabnike.

Del prostora bo namenila še predelavi kmetijskih pridelkov. Tu bo obravnavala mlekarstvo, predelavo sadja in grozdja, predelavo mesa in drugo.

To pa pomeni, da bo revija Sodobno kmetijstvo obravnavala vse probleme, ki danes tarejo kmetijske proizvajalce. S pridom jo bodo uporabljali vsi kmetijski proizvajalci, posebno pa kmetovalci, ki se zavzemajo za to, da bi proizvedli čim več blaga za prodajo.

V teh dneh smo naročniki Kmečkega glasa dobili prvo številko te revije. Poslali so nam jo brezplačno, zato da si jo lahko ogledamo in se odločimo, ali jo bomo naročili ali ne. Ze v prvi številki je nekaj izredno zanimivih in koristnih sestavkov. V prihodnjih številkah jih bo še več. Če nam bo kateri izmed nasvetov pripomogel, da

bomo priredili samo 10 kilogramov žive teže govedi ali oddali 50 litrov mleka več, se nam bo naročilo že izplačalo. Če nam samo enkrat omogoči, da bomo pravilno pognojili, se nam bo tudi naročilo izplačalo. Ob tem, ko se odločamo, ali se bomo nanjo naročili ali ne, moramo vedeti, da se odločamo hkrati za del znanja, ki je osnova za hitrejši napredek vsake kmetije. Zato revijo Sodobno kmetijstvo toplo priporočamo.

ing. Tone Gabenšek

NE HODI DOMOV BREZ
PAVLICIA

Ob obletnici smrti kurirjev na Medjem dolu

Deseti tradicionalni partizanski kurirski smuk

Letos mineva že trindvajseto leto, odkar so kurirji s tretje gorenjske linije - kurirske postaje G 22, ki je imela svojo karavlo za Mavrami pod Belško planino, padli 21. jan. leta 1944 v nemški zasedi na Medjem dolu. Tisto leto je padlo v Karavanah do dva metra snega. Kurirji so zaradi visokega snega prenašali le važnejšo pošto. Kurirska pot je vodila od Savskih jam prek Medjega do Debelega brda proti Potiški planini. Da bi vzpostavili zvezo s kurirsko karavlo v Dragi, so odšli na pot štirje kurirji ter komandant III. gorenjske linije in politkomisar III. sektorja gorenjske kurirske linije. Skupina pa je v Medjem dolu padla v nemško zasedo. Padli so komandant Štefan Demšar-Brane in kulirji Valentin Klinar, Pepi Zvab, Ivan Sršen-Suhl in Franc Mežek. Rešil se je le politkomisar Leopold Trtnik-Gorazd.

V spomin padlim kurirjem organizira krajevna organizacija ZZB NOV Javornik-Koroška Bela letos že deseti partizanski kurirski smuk v nedeljo, 11. februarja, ob najstari uri dopoldne na Medjem dolu v Javorniških Rov-

tih. Za tekmovalne ekipe je pripravljenih osem pokalov. Tekmovali pa bodo člani, mladinci in pionirji. Prijave zbirajo vse krajevne organi-

zacije ZZB NOV v jeseniški občini. Organizacijo tekmovanja je prevzelo smučarsko društvo Jesenice.

Karel Zorko

Program visokogorskih smučarskih tur

Tudi letos je kakor vsako pomlad komisija za visokogorsko turno smučanje pri PZS pripravila program prireditev in visokogorskih turin smukov. Letošnji program je še posebno pester, saj je pripravljen za olimpijsko leto in seveda za jubilejno leto našega planinstva.

Februarja bodo organizirali, če bo vreme ugodno, visokogorski smuk z vrha Male Mojstrovke do drevesnice pod Šupco nad dolino Trente. Petindvajsetega februarja bodo lahko ljubitelji visokogorskega smučanja obiskali terene na Voglu in Siji, z vrha Sije pa se bodo spustili mimo planine Zadnji Vogel skozi Žagarjev graben k hotelu Zlatorog v Bohinju.

S tem pa program še zdaleč ni izčrpan. Organizirani visokogorski izleti na smučeh se bodo vrstili še v marcu, aprilu in maju. Prvo nedeljo

v marcu je predviden izlet z Vršiča prek Slemenca nad Planico v Tamar. Visokogorski smučarski izleti so začrtani tudi po Kamniških Alpah. Smučarji se bodo spustili z vrha Kranjske Rinke mimo bivaka skozi Gamsov skret v zatrep Zagane peči. Zadnjo nedeljo v marcu bo tudi izlet na Grintavec in od tam na Kokrško sedlo in dalje v Kamniško Bistrico.

V aprilu in maju bo vsako nedeljo več skrbno pripravljenih visokogorskih tur s Stola in s Komne prek Bogatinskega sedla na Krn, iz Vogla na Komno in dalje skozi Zajezersko dolino prek Hribaric na Velo polje ter dalje prek Bohinjskih vrat in bivaka IV v Vrata. Za konec smučarske sezone pa bodo posebno vneti ljubitelji visokogorskega smučanja lahko obiskali še smučišča na Kaninu. Uroš Zupančič

V nekaj stavkih

Cerklje — V petek, 2. februarja, bodo na občnem zboru turističnega društva podelili 30 nagrad najboljšim v tekmovanju Uredimo naš vrt. Lansko razstavo cvetja si je ogledalo nad štiri tisoč ljudi. Turistično društvo je bilo lani zelo delavno. Organizirali so več prireditev, tekmovanj, Coklarski bal na Krvavcu in drugo. Poskrbeli so za lepšo ureditev hiš in vrtov ter namestili tudi košarice za smeti. Društvo je lani pridobilo tudi nekaj novih tujskih sob.

Orehek — Krajevna organizacija ZB NOV Orehek—Dravolka bo letos postavila lep spomenik padlim borcem tega kraja. Spomenik bo stal v trikotju med železniško progo in cesto Kranj—Mavčiče pod nadvozom.

Skofja Loka — Priprave za izvedbo letošnjih V. zimskošportnih iger delavcev upravnih organov gorenjskih občinskih skupščin. Tekmovanja bodo v Skofji Loki 24. februarja letos. Za te vrste športna tekmovanja je veliko zanimanja, saj je bila vsako leto — od leta 1964, odkar jih prirejajo, zelo velika udeležba.

Bohinjska Bistrica — Tamkajšnje gasilsko društvo se je znašlo v precejšnjih denarnih težavah. Denarja jim primanjkuje za registracijo in zavarovanje gasilskega avtomobila ter gasilcev samih. Od občinskih zvez se prejeli 730 N din, kar pa je veliko premalo za njihovo dejavnost.

Urejanje asanacij v krajevnih skupnostih

V sobotni številki, 27. januarja, je bilo objavljeno, da deluje pri občinskem odboru Rdečega križa v Kranju komisija za male asanacije. S tem v zvezi je potrebno dodati na posebno pojasnilo ObRK, da pri tej organizaciji za sedaj ne obstaja nobena komisija, ki bi se ukvarjala z malimi asanacijami. Pred-

stavniki Ob RK je le predlagal na seji koordinacijskega odbora, ki deluje kot posebno občinsko telo pri pospeševanju akcij v letu krajevnih skupnosti, naj bi krajevne skupnosti uporabile sredstva, ki jih dobe iz občinskega proračuna, za urejanje malih asanacij.

Uredništvo

Občinsko prvenstvo Radovljice v slalomu

SK Jelovica je minuli teden v nedeljo na Koroški ravnini na Jelovici priredil občinsko prvenstvo v slalomu, na katerem so nastopili smučarji vseh smučarskih organizacij radovljiške občine.

REZULTATI — člani: 1. Pintar (Rad) 1:25,6, 2. Zupan (JLA) 1:29,9, 3. Mulej (Begunje) 1:34,9. St. mladinci: 1. A. Šmid 1:19,3, 2. V. Šmid 1:21,0, 3. Černe (vsi Rad) 1:26,0. **MI. mladinci:** 1. Ravnik (Rad) 1:15,7, 2. Potočnik (Bled) 1:20,0, 3. Pretner (Rad) 1:20,8. **St. pionirji:** 1. Gorišek (Rad) 52,9, 2. Mulej (Begunje) 56,1,

3. Udreh (Bled) 59,7. **MI. pionirji:** 1. Kolman (Begunje) in Lapuh (Rad) 1:03,7, 3. Terlikar (Podnart) 1:33,1. **Članice:** 1. M. Ben (Rad) 1:25,4, 2. Praprotnik (Podnart) 1:33,1, 3. Bergabt (Begunje) 2:34,1. **St. mladinke:** 1. Tolar (Podnart) 1:28,0, 2. J. Ben (Rad) 1:28,9. **MI. mladinke:** 1. Meglič (Rad) 1:31,9, 2. Mikeš (Radovljica) 1:46,2, 3. N. Kolman (Begunje) 1:45,5. **St. pionirke:** 1. Lj. Kolman (Begunje) 54,7, 2. Pegon (Rad.) 57,2, 3. Koren (Gorje) 57,2. **MI. pionirke:** 1. Golubič (Bled) 1:40,1, 2. Pristavec (Rad) 1:45,5.

Društvo za varstvo in vzgojo ptic pevk Domžale je odprlo v nedeljo, 21. januarja v domžalski glasbeni šoli razstavo ptic pevk in papig. Na razstavi, ki je bila odprta do 28. januarja, je bilo moč kupiti ptice in kletke — Foto F. Perdan

naročite GLAS

Naročnina po stari ceni

dve veliki žrebanji

GLASILO SZDL ZA GORENJSKO

KRANJ, TRG REVOLUCIJE 1

12 N DIN ZA POL LETA, TUJINA 20 N DIN
24 N DIN ZA CELO LETO, TUJINA 40 N DINZA VSE NAROČNIKE V MAJU IN SEPTEMBRU,
LE DA STE PORAVNALI POLLETNO NAROČNINO.
ČAKA VAS PRESENEČENJE!

berite GLAS

Šahovske vesti

● Prejšnji teden se je začelo prvenstvo Kranja v šahu, na katerem sodeluje 20 igralcev. Turnir se igra po švicarskem sistemu, odigranih pa bo 9 kol. Najresnejši kandidati za osvojitev prvega mesta so Bavdek, Mali, Djordjevič L. in Prestrl.

Važnejši rezultati prvih dveh kol:

I. kolo — L. Djordjevič : Žnidaršič 1:0, Mali : Krek 1:0, Požar : Kodek 1:0, Dujo-
vič : Zaplotnik 0:1, Bavdek : Prestrl 1:0.

II. kolo — Djordjevič L. : Mali remi, Zbil : Požar 0:1, Zaplotnik : Vojičič 1:0, Naglič : Bavdek remi, Prestrl : Gazvoda 1:0.

Stanje po dveh kolih: Požar in Zaplotnik 2, Djordjevič L., Mali, Bavdek, Djordjevič S. in Matjašič 1,5...

● Prvokategorik Bukovac je odigral na gimnaziji v Kranju simultanko proti 21 nasprotnikom. Zmagal je z rezultatom 20 1 2 : 1/2. Remiziral je samo mladinski prvak Kranja Naglič.

● Na ekipnem šahovskem prvenstvu SRS je desetčlanska ekipa šahovskega društva Jesenice (6 članov, 2 mladince in 2 članici) osvojila prva mesta.

Sodelovale so štiri ekipe. Jeseničani so dosegli naslednje rezultate: Jesenice : Celje 6:4, Jesenice : Domžale 5:5, Jesenice : Ljubljana 5 1/2 : 4 1/2.

Končni vrstni red: Jesenice 16,5 točke, Ljubljana 16, Domžale 15 in Celje 12,5.

V. B.

Nesreče preteklega tedna

V soboto in nedeljo se je na gorenjskih cestah pripetilo petnajst prometnih nesreč. Največ nesreč se je pripetilo zaradi neprimerne hitrosti na poledenelih cestah.

V soboto je na Polici pri Kranju zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti začelo zanašati osebni avtomobil LJ 675-16, ki ga je vozil Miha Slapničar. Iz nasprotnne smeri je pripeljal voznik osebnega avtomobila KR 105-15 Vasilij Vujačič, tako da sta avtomobila trčila. Voznika nista bila ranjena, škoda na avtomobilih pa je za okoli 5000 N din.

Na cesti prvega reda pri Radovljici se je v soboto dopoldne pripetila prometna ne-

sreča vozniku osebnega avtomobila LJ 625-28 Romanu Dobrovoljcu. Zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti je avtomobil začelo zanašati in je trčil v obcestni kamen. Pri tem ga je zasukalo za 90 stopinj. Vozniku se ni zgodilo nič, na avtomobilu pa je za 2000 N din škoda.

Na cesti prvega reda v Ratečah sta na spolzki cesti v ozkem nepreglednem ovinku trčila osebni avtomobil BG

41-31, voznik Jovica Momčlovic in osebni avtomobil CE 169-24, ki ga je vozil Borut Mihelič. Pri trčenju se voznika nista ranila, na avtomobilih pa je za okrog 2500 N din škoda.

V nedeljo, 28. januarja, sta na spolzki cesti pri vasi Studor v Bohinju trčila avtomobil LJ 259-55, voznik Janez Korrošec in osebni avtomobil LJ 616-19, voznik Miha Turšič. Škoda je za okoli 5000 N din.

L. M.

Našli so pogrešano Maro Luis

V četrtek, 25. januarja, so na planini Uskovnica na Jeljah okoli 500 metrov od planske koče našli truplo Maro Luis iz Nove Gorice. — Luisova je že pred časom od-

šla od doma v hribe in so jo že dalj časa pogrešali. Po mnenju komisije, ki si je ogledala kraj smrti, je pokojna v snegu zmrznila.

L. M.

Zastrupitev z ogljikovim monoksidom

Jesenice — V soboto, 27. I., zjutraj je Janeza Bohinjca njegova mati našla nezavestnega v garaži. V petek zjutraj je odšel na delo, vrtni pa se je moral pozno ponoči.

Bohinjca so takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je v garaži zastrupil z izpušnimi plini. Njegovo stanje se izboljšuje in ni več v smrtni nevarnosti.

L. M.

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je izmučena po hudem trpljenju v 75. letu starosti za vedno zaspala naša ljubljena, skrbna mama, stara mama, sestra in teta

Ana Mali

roj. Ribnikar — Matijevčeva mama

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokolišče v Goriče.

Žalujoči otroci: Joža, Ivan, Ivanka, Justina, Marica in Ana z družinami, sestra Marica, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo.

Letence, Naklo, Ljubljana, 31. 1. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi naše dobre mame

Marjane Sušnik

Zg. Besnica 10

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeno zadnjo pot s cvetjem in vencji. Posebno zahvalo smo dolžni g. Pavlinu, pevcem, sosedom, prijateljem, znancem in dobri družini Jelovčan.

Žalujoči: sinovi: Slavko, Jože, Martin z družinami in Lojze. Hčerke: Ivanka, Francka in Kati z družinami, Mici in Milka z otroki ter ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob težki nesreči, ki nas je zadela, ko smo za vedno izgubili našo nepozabno hčerkico, sestrico, vnukinjo in nečakinjo

Marijo Pogačnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili do njenega mnogo preranega groba, ji darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste sočastvovali z nami. Prirčna hvala zdravnikom in strežnemu osebju otroške klinike v Ljubljani, ki so storili vse, da bi rešili njeno mlado življenje. Prav posebno pa se zahvaljujemo sorodniku Janku Pogačniku za ves njegov trud in požrtvovalnost. Naša topla zahvala velja č. g. župniku za zadnje spremstvo, učencem osnovne šole Ljubno in tov. učiteljici Metki, ki so se prišli posloviti od naše Marije, učenci Bredi za v srce segajoči govor, vsem dobrim sosedom za pomoč in vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli do tako lepega pogreba. Vsem in vsakemu še enkrat hvala.

Žalujoči: starši, bratec, stari mami, stari ata in ostalo sorodstvo

Otoče, 29. 1. 1968

Pojasnilo

V sobotni številki smo v vesti Eksplozija bojlerja omenili, da so bojler popravljali v Elektrotehničnem podjetju

v Kranju. Elektrotehnično podjetje nam je sporočilo, da so bojler res popravili, vendar pa ga je stranka namestila sama.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše sestre in tete

Marije Arnež

Hotemože 43

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje in jo spremili s cvetjem na njeno zadnjo pod. Posebno se zahvaljujemo sosedom in sorodnikom, ki so nam stali ob strani v težkih dneh.

Žalujoči: sestra z možem, Ani in Milka z družinama

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pomagali ob izgubi našega moža, očeta, deda, pradedna in tasta

Valentina Marklja

Muštrovega ata

in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Ivana, sinovi: Polde, Jaka, Stane, Jože z družinami; hčeri: Minka in Rezka ter drugo sorodstvo

Prodaj

Prodaj krmilno SLAMO.
Zamenjam 16-colski VOZ za
lažjega, primeren za traktor-
sko prikolico. Češnjevok 25,
Cerklje 366

obiščite
prodajalno
BLAD
Grajska 26

Prodaj MOPED T-12 s
prevoženimi 5500 km. Smart-
no 29, Cerklje 367

Prodaj dobro ohranjen
vzdržljiv namizni ŠTEDILNIK,
nerjaveč na dve plošči. Naslov
v oglasnem oddelku 368

Prodaj 15 tednov brejo
SVINJO. Povlje 9, Golnik 369

Prodaj diatonično HAR-
MONIKO. Britof 169, Kranj 370

Prodaj tri PRAŠICE po 150
kg težke. Sr. Bitnje 9, Zab-
nica 371

Prodaj AJDOVE PLEVE.
Prebačovo 27, Kranj 372

Prodaj rabljeni plinski
ŠTEDILNIK. Sranc Olga, Ki-
dričeva 125, Kranj 373

Prodaj kombinirano PEC
za centralno kurjavo meteor
1-24.000 kalorij. Oprešnikova
25, Kranj-Klanec 374

Gostinsko podjetje
HOTEL POSTA
Jesenice

daje v najem

Dom pod Golico
Planina pod Golico.

Interesenti naj svoje po-
ponudbe pošljejo uprav-
nemu odboru podjetja do
10. 2. 1968. Vse informa-
cije dobite na upravi pod-
jetja ali po telefonu 82-327

Prodaj nova GARAZNA
VRATA. Kranj, Jezerska c.
92 375

Prodaj vprežno KOSILNI-
CO z žetveno napravo. Kranj,
Jezerska c. 24 376

ZAVAROVALNICA SAVA Poslovna enota Kranj

Zavarovalni zastopnik naslednjih območij
VODOVODNI STOLP

Ciril Zupančič

Kranj, Cesta Kokrškega odreda 40, informacije vsak
dan od 14.—16. ure

ZLATO POLJE

Jože Renko

Kranj, Moša Pijade 3, telefon 22-392, uradne ure v
torek dopoldan od 8.—10. ure, v petek popoldan od
14.—17. ure.

Prodaj FIAT 750, letnik
1963. Kranj, C. talcev 23/c
377

Prodaj polaviomat, PRAL-
NI STROJ rondo mori po
ugodni ceni — 500 N din.
Bitenc, Kranj, Begunjska 8
378

Prodaj skoraj nov MAG-
NETOFON, znamke nivico-
avtomatični. Naslov v oglas-
nem oddelku 379

Prodaj dobro ohranjen
KOMBI IMV, cena ugodna.
Ogled 1. 2. 1968 na dvorišču
hotela Jelen, Kranj 380

Prodaj 5 PRAŠIČKOV, 6
tednov starih in 15 mesecev
starega BIKCA za pitanje.
Slibar, Kovor 66, Križe 381

Prodaj dva PRAŠICA po
120 kg težka. Visoko 90, Sen-
čur 390

IZID ŽREBANJA!

Koteks Tobus

LJUBLJANA

obvešča vse, ki so od 1. novembra 1967 do vključno
20. januarja 1968 oddali svinjsko kožo, da so bila
pri žrebanju dne 20. januarja 1968 izžrebana potrdila
s končno številko 33

Srečni izžrebanci, pridite po dobitke v najbližjo od-
kupno postajo

KOTEKS TOBUS

Naslednje nagradno žrebanje bo dne 28. aprila tl.
za vsa doslej neizžrebana potrdila.

REJCI PRAŠICEV,

oderite vse prašiče, oddajte kože zbiralnicam KO-
TEKS TOBUS in skrbno hranite potrdilo o oddani
svinjski koži.

Prodaj PRAŠICA, 120 kg
težkega in SENO. Kozina
Ana, Staretova 21, Cirkče 391

Prodaj zelo dobro ohranjen
SIVALNI STROJ veritas po
ugodni ceni. Kranj, St. Za-
garja 8/II, ogled od 14.—17.
ure 392

Kupim tri PRAŠICE, tež-
ke po 30 kg. Balanč, Cepulje
7, Besnica 384

Kupim srednje velik MLIN
z 80 cm velikimi belimi kam-
ni od najboljšega ponudnika.
Pišite z navedbo cene. Rosto-
har Edo, Rožno 48, Blanca
385

ZIMSKA RAZPRODAJA

OD 22. JANUARJA DO 10. FEBRUARJA 1968

30—40 % cenejša emajlirana posoda za plin in elektriko,
20—30 % cenejše termovke, čajne aluminijaste ročke,
20 % cenejša posoda iz jenskega stekla in druga steklena
posoda,
30 % cenejša gospodinjska darila in gospodinjski pripomočki

POD CENO — SKORAJ ZASTONJ — PRODAJAMO PO LASTNIH CENAH

Sani za velike in male, čistilci za sneg, snežne lopate,
snežna strugala, ročno orodje in snežne verige za vsa vozila.
20—30 % cenejše bodo peči na olje in peči za trda goriva.

POMAGAMO VAM ŠTEDITI — ZATO SE VAM SPLAČA DOLGA POT.

Eisenhof

Arnoldstein — Villach — Radenthein

DITIS KRANJ

objavlja
interesentom

**JAVNO
RAZPRODAJO**

raznega inventarja: leseni
odri, kulise, rabljeni elek-
tromaterial, dekorativno
blago, pulti itd.

Razprodaja bo 2. februar-
ja 1968 ob 15. uri v avli
tehnične tekstilne šole v
Kranju.

Kupim

Kupim ročno SLAMOREZ-
NICO. Tomšič Janez, Guncle
7, Setvid nad Ljub. 382

Kupim 3 m³ suhih smreko-
vih PLOHOV. Klevišar,
Kranj, Krašnova 14 383

Ostalo

UPOKOJENKI, ki bi varo-
vala dva otroka, dam hrano
in stanovanje. Kranj, Zano-
va 10 386

Dne 21. 1. 1968 sem izgubila
na sredini Blejskega jezera s
sani KAMERO ruske znamke
»quarz«. Poštenega najditelja
naprošam, da jo proti lepi na-
gradi vrne (ali vsaj nepoško-
dovan film). Bernetič, Repen-
taborska 1, Sežana 387

V Torkli pred graščino sem
izgubil rokavico. Najditelja
prosim, da jo vrne proti na-
gradi. Pivk, Zg. Bitnje 184
388

VAJENCE za SLIKARSKO
OBRT sprejemem takoj. Pintar
Karel, Kranj, Smedniška c.
56/c 389

Solski center
V SKOFJI LOKI

organizira pouk za prido-
bitev poklica

voznik motornih vozil

Prijave pošljite na naš na-
slov do 7. februarja 1968.

VELIKA IN POPOLNA
RAZPRODAJA
VILLACH - BELJAK

V TRGOVSKI HIŠI
SAMONIG
AM SAMONIG - ECK

Skoki Skakalci Olševka najboljši

Mladinski športni aktiv v Olševku je v nedeljo priredil na 20-metrski skakalnici meddruštvene tekme v smučarskih skokih. Nastopilo je okrog 30 skakalcev iz šestih klubov. Največ prvih mest so osvojili prav mladi skakalci iz Olševka. Tekmovanje si je ogledalo okrog 300 obiskovalcev.

Rezultati: pionirji — 1. Srečko Stare (Olševka) 184,8 (18, 17,5), 2. Zvone Koželj (Tr) 132 (17, 17,5), 3. Zvone Zorž (Tr) 129,6 (16,5, 17) — **mladinci** — 1. Jože Kuhar 189,4 (20, 20,5), 2. Miro Gašperlin 185,6 (20, 20), 3. Slavko Kozelj 181,8 (18,5, 21) — (vsi trije Olševka) — **člani** — 1. Miro Princ (Podnart) 138,4 (16,5, 19), 2. Ivan Pipan (Olševka) 134,4 (19, 19), 3. Janko Podjed (Olševka) 119,8 (15, 15).

J. K.

Občinsko prvenstvo v skokih v Naklem

V petek, 2. februarja, bo na 20-metrski skakalnici v Naklem letošnje občinsko prvenstvo Kranja v smučarskih skokih, na katerem bo nastopilo po dosedanjih prijavah okoli 50 tekmovalcev. Prvenstvo se bo začelo ob 15. uri.

J. J.

Skoki v Bašlju in Struževem

Bašelj — Na 15-metrski skakalnici so prejšnjo nedeljo, 21. januarja, tekmovali v skokih mladinci in pionirji iz Bašlje. Najdlje je skočil Milan Lukanc (15,5 m). Skakalnico je bilo težko pripraviti za tekmovalce, ker se je sneg zaradi toplega vremena sproti topil.

Struževo — To nedeljo so se na 20-metrski skakalnici pomerili v skokih tudi mladinci iz Struževa pri Kranju. Najdlje je skočil petnajsetletni Janko Sumi (16 m).

L. M.

Hokej na ledu Tržič: Kranj 4:19 (1:2, 2:10, 1:7)

Po nekaj letih je bila pred dnevi na drsališču na Blokah v Tržiču zanimiva hokejska tekma. V prijateljskem srečanju sta se pomerili moštvi Tržiča in Kranja.

Nadižar (tri gostih) je dosegel osem zadetkov. Pri domačinih je najboljši ugaljal požrtvovalni vratar Lovro Hladnik, ki je svoje moštvo rešil še hujšega poraza. Pred 300 gledalci je sodil Oskar Klubočar (Tržič).

-h

Z nedeljskega motoskikjöringa na Bledu: Janko Stefe iz Kamnika s sovozačem — Foto: Franc Perdan

Motoskikjöring na Bledu Nekaj tisoč gledalcev

Na zelezeneli ploskvi Blejskega jezera je bilo v nedeljo popoldne veliko tekmovalcev v motoskikjöringu, ki sta ga priredila blejsko avtomoto društvo in turistično društvo. 3200 metrov dolga tekmovalna proga je bila letos drugače speljana kot prejšnja leta: start je bil v Zaki, potem pa je proga vodila do Mlina in nazaj mimo otoka v Zako, kjer je bil cilj. Razmera ostri zavoji so bili za številne gledalce, ki so prihiteli na Bled, še posebno zanimivi. Ker je bilo lepo vreme, je bilo na Bledu zelo veliko ljudi. Računajo, da si je tekmovalcev v motoskikjöringu ogledalo nekaj tisoč obiskovalcev iz vse Slovenije in tudi turistov in drugih krajev naše države. Organizatorjema so pomagali miličniki in vojak.

Glavni direktor prireditve Niko Matjaž, predsednik AMD Bled, mi je povedal, da je bil led v nedeljo ravno pravi za tekmovalce v motoskikjöringu, saj je nanj zapadlo prejšnji teden nekaj centimetrov snega. Napovedovalec je bil gost iz Skofje Loke Janez Zihertl. Škoda le, da prireditelji niso postavili zvočnikov tudi pri otoku v Mlinem, kjer je bilo največ gledalcev.

Tekmovali so v dveh kategorijah: z motorji do 250 ccm in do 500 ccm. Prvo besedo med številnimi tekmovalci so imeli bratje Vesenjaki (Oreho-

va vas) in Rotar (Tržič).

Rezultati: 250 ccm: 1. S. Vesenjaki s smučarjem Justinom (Orehova vas), 2. A. Rotar — Perko (Tržič), 3. J. Rotar — Stare (Tržič); **500 ccm:** 1. M. Vesenjaki — Justin (Orehova vas), 2. Berden — Zupan (Murska Sobota), 3. A. Rotar — Perko (Tržič).

Zanimivost za gledalce je bila tudi vožnja z go-cartom, ki jo je na koncu tekmovalca pokazal Janez Globevnik. V dirki brez smučarjev v motoskikjöringu za najboljši čas dneva je zmagal M. Vesenjaki pred A. in J. Rotarjem.

A. Triler

Slabo za gorenjske ekipe

Na kvalifikacijskem tekmovalju za vstop v III. slovensko ligo v namiznem tenisu je v nedeljo nastopilo 13 ekip. Turnir je organiziral NTK Triglav v prostorih osnovne šole Simon Jenko v Kranju. Čeprav je nastopilo kar sedem ekip s področja Gorenjske, se je v finalni del tekmovalca uvrstil le Kondor (Godešič). V finalu so se sestali zmagovalci po-

sameznih skupin vsak z vsakim. Nova člana III. republiške lige sta postali prvovršeni ekipi v finalu.

Rezultati finala: Vrhnika : Dolsko 5:3, Vrhnika : Kondor 5:2, Vrhnika : Idrija 5:3, Idrija : Dolsko 5:0, Idrija : Kondor 5:1, Kondor : Dolsko 5:4; **vrstni red:** 1. Vrhnika 3 točke, 2. Idrija 2, 3. Kondor 1, 4. Dolsko 0.

M. Kuralt

Prvaka Pagon in Kobal

Uspeh mladih gorenjskih skakalcev na prvenstvu SRS

Nedeljsko republiško prvenstvo v smučarskih skokih za mladince, ki je bilo v Planici, je prineslo po nekajletnem premoru spet oba naslova predstavnika gorenjskih smučarskih klubov. Med starejšimi mladinci je osvojil prvo mesto Janko Pagon iz Rateč, pri mlajših mladincih pa je bil najboljši Kranjčan Klemen Kobal. Mlajši mladinci so tekmovali na 40-metrski, starejši pa na 60-metrski skakalnici.

Največji podvig na letošnjem prvenstvu je napravil vsekakor 14-letni Kobal, ki je zmagal najprej pri mlajših mladincih, nato pa je osvojil še drugo mesto v kategoriji starejših mladincev. Prvenstvo je bilo dokaj kvalitetno. Zlasti je bilo zanimivo tekmovaljevanje v konkurenci starejših mladincev, kjer so imeli največ uspeha člani reprezentančne skupine planiške skakalne šole, tekmovalci kranjskega Triglava, SD Jesenic in Partizana iz Logatca.

Rezultati: mlajši mladinci — 1. Kobal (Tr) 203,3 (36,5,

36,5), 2. Loštrec (Logatec) 188,6 (37, 35,5), 3. D. Pudgar (Crna) 187,0 (35, 35,5) 4. F. Mesec (Tr) 185,6 (35, 35), ostale uvrstitve gorenjskih tekmovalcev — 6. Cuznar (Jesenice), 7. Grosar, 10. Norčič, 14. Benčič (vsi Triglav), 17. Mavko (Jesenice), 20. Kapušin (Tr) itd. **Starejši mladinci** — 1. Pagon (Jes) 179,2 (56, 56,5), 2. Kobal (Tr) 174,3 (54, 55,5), 3. Demšar (Jes) 171,9 (54,5, 54,5), nadaljnje uvrstitve gorenjskih tekmovalcev — 10. F. Mesec (Tr), 13. Faganel (Podnart), 14. Butalič, 16. Bečan, (Oba Tr),

17. Cuznar (Jes), 19. Križnar (Tr), 20. Pajntar (Tržič) itd. J. Javornik

Zimsko prvenstvo atletov

Lidija Osovnikar in Polde Milek sta bila najboljša posameznika na nedeljskem zimskem prvenstvu atletskega kluba Triglav. V telovadnici osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču je nastopilo kar 45 atletov in atletinj v šestih disciplinah.

REZULTATI — pionirji — 20 m: Vegnuti 3,6, Stenovc 3,7, Fartek 3,7; 300 m: Vegnuti 58,0, Stenovc 1:06,9, Fartek 1:07,0; **višina:** Fartek 120, Vegnuti 115, Stenovc 115; **met medicinke:** Stenovc 10,00, Fartek 7,25, Vegnuti 6,75; **plezanje:** Vegnuti 6,6, Stenovc 9,4, Fartek 12,0;

mladinke — 20 m: Osovnikar 3,3, Kocelj 3,4, Mohorič 3,6; 300 m: Osovnikar 1:02,3, Mohorič 1:40,6, Trček 1:07,7; **višina:** Trček 130, Bizjak 130, Kovič 125; **daljina z mesta:** Osovnikar 216, Kocelj 209, Trček 201; **met medicinke:** Kocelj 9,00, Osovnikar 8,75, Česen 8,50; **plezanje:** Bizjak 6,5, Osovnikar 7,1, Kocelj 9,1; **člani in mladinci — 20 m:** Strojčan 2,9, Pirjevec 2,9, Pajk 2,9; 700 m: Hočevar 2:03,7, Milek 2:04,1, Tepina 2:04,4; **višina:** Milek 190, Prezelj 170, Krumpak 170.

M. Kuralt

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnišna: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številčk 0,40 N din. — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.